

Evropska
komisija

JESEN 2015 ▶ Št. 54

panorama

inforegio

► Krepitev energetske unije

S podporo
kohezijske
politike

- Spodbujanje naložb za podporo evropskemu gospodarstvu
- Preoblikovanje regij prek pametne specializacije
- Krepitev zmogljivosti in učinkovita javna uprava

Regionalno
in mestno
politiko

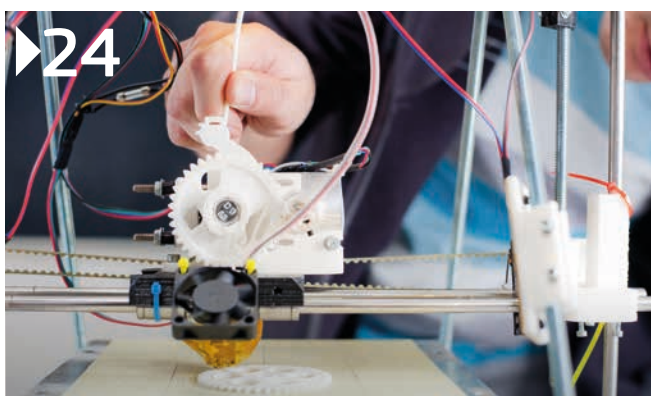

▶ UVODNIK	3
Corina Crețu, evropska komisarka za regionalno politiko	
OSREDNJA TEMA	
▶ OBLIKOVANJE ENERGETSKE UNIJE V PRAKSI	4-7
▶ ZBIRANJE SREDSTEV EU ZA POMOČ GRČIJI PRI OBLIKOVANJU TRAJNOSTNE PRIHODNOSTI	8-9
INTERVJUJI	
▶ GRČIJA – TESALIJA JE OSREDOTOČENA NA PRIHODNOST	10-11
Dr. Kostas Agorastos, regionalni guverner Tesalije	
▶ REGIJE UTIRAJO POT ZA PRIHODNJO RAST	12-13
Markku Markkula, predsednik Odbora regij	
▶ SLOVAŠKO VODSTVO	14-15
Lubomir Važny, slovaški namestnik ministrskega predsednika za naložbe	
▶ ESTONIJA: OSREDOTOČENOST NA KONKURENČNOST IN RAST	16-17
Sven Sester, minister za finance	
▶ SPODBUJANJE UČINKOVITE JAVNE UPRAVE	18-19
▶ OZAVEŠČANJE O SREDSTVIH EU NA LOKALNI RAVNI	20-21
▶ OZAVEŠČENOST DRŽAVLJANOV IN NJIHOVO DOJEMANJE REGIONALNE POLITIKE EU	22-23
Rezultati zadnje raziskave Eurobarometer	
▶ PREOBLIKOVANJE REGIONALNIH GOSPODARSTEV PREK PAMETNE SPECIALIZACIJE	24-29
▶ REGIOSTARS 2015	30-31
▶ Z VAŠIMI BESEDAMI	32-35
Stališča deležnikov glede kohezijske politike 2014–2020	
▶ KRATKE NOVICE	36-37
▶ NOVI PRIROČNIK ZA ANALIZO STROŠKOV IN KORISTI V POSTOPKU OCENE PROJEKTA	38-39
▶ MERJENJE NAPREDKA PRI DOSEGANJU CILJEV STRATEGIJE EVROPA 2020	40-41
▶ PROJEKTI	42-43
Primeri projektov na Danskem in v Grčiji	
▶ PROGRAM	44

▶4
Naslovnica: preskusne naprave za proizvodnjo električne energije iz energije valovanja (Wave Hub, Združeno kraljestvo).

Fotografije (strani):

Naslovnica: slika zagotovila družba Wave Hub Ltd.
 Strani 3, 8, 19, 28–29, 31, 37, 38: ©Evropska komisija
 Strani 4–7: Združeno kraljestvo: slika zagotovila valižanska fakulteta za arhitekturo – Univerza v Cardiffu; Estonija: ©Kaarel Langemets; Francija: Laurent Ghekiere ©Union sociale pour l'habitat
 Stran 9: ©Discoveroom
 Strani 10–11: ©regija Tesalija
 Stran 12: ©Odbor regij
 Strani 13, 26: ©Shutterstock
 Strani 14–15: urad Vlade Slovaške republike
 Stran 16: ©Ministrstvo za finance, Estonija
 Stran 17: ©Seaplane Harbour
 Stran 21: ©Maciej Śmiarowski/KPRM
 Strani 32–35: Irska ©MEFSS; Litva ©Ministrstvo za finance, Litva; Portugalska ©azores.gov.pt
 Stran 36: ©INSULEUR/Clément Bonnay
 Strani 42–43: Grčija ©Incrediblu; Danska ©Little Smart Things

Ta revija je tiskana na recikliran papir v angleščini, francoščini, nemščini, bolgarščini, grščini, španščini, italijanščini, poljščini in romunščini. V 22 jezikih je na voljo na http://ec.europa.eu/regional_policy/sl/information/publications/panorama-magazine/

Priloga vsebine te izdaje je bila končana avgustu 2015.

PRAVNO OBVESTILO

Evropska komisija in osebe, ki delujejo v njenem imenu, niso odgovorne za kakršno koli uporabo informacij in za napake, do katerih lahko pride kljub skrbni pripravi in pregledovanju. Publikacija ne izraža nujno mnenj ali stališč Evropske komisije.

ISSN 1725-8278

© Evropska unija, 2015

Razmnoževanje je dovoljeno z navedbo vira.

Za uporabo/razmnoževanje avtorsko zaščitenega gradiva tretjih oseb, ki je kot tako tudi navedeno, morate dobiti dovoljenje imetnika ali imetnikov avtorskih pravic.

▶ UVEDNIK

Corina Crețu
Evropska komisarka
za regionalno politiko

Po nedavnem dogovoru o novem programu podpore za Grčijo je Komisija napovedala, da bo do leta 2020 grškemu gospodarstvu namenila več kot 35 milijard EUR iz proračuna EU za spodbujanje novih delovnih mest in rasti.

Velik prispevek k ponovni oživitvi grškega gospodarstva bodo zagotovili evropski strukturni in investicijski skladi. Grčiji bo v obdobju 2014–2020 prek operativnih programov, sprejetih decembra lani, na voljo več kot 20 milijard EUR za podporo naložbam v raziskave in inovacije, IKT, konkurenčnost malih in srednje velikih podjetij, energijsko učinkovitost, trajnostni razvoj mest, izobraževanje in socialno vključenost. Grški organi imajo zdaj priložnost, da uresničijo te cilje.

Energetska unija

Dejavno smo sodelovali pri pripravi svežnja o energetske uniji, ki ga je Komisija sprejela februarja 2015. V tem svežnju je določena strategija za doseganje trdne energetske unije s podnebno politiko, usmerjeno v prihodnost. Ker ima energetska strategija zelo močno regionalno razsežnost, bo imela kohezijska politika EU ključno vlogo pri uresničevanju energetske unije v praksi. To bo zagotovljeno prek znatnega povečanja sredstev za razvoj nizkoogljičnega gospodarstva, vključno z naložbami v trajnostno energijo – energijska učinkovitost, obnovljiva energija in pametna distribucijska omrežja – ter v trajnostno multimodalno mobilnost v mestih. Države članice so v svojih sporazumih o partnerstvu za to že namenile približno 38 milijard EUR.

Open Days

Tema letošnjega dogodka OPEN DAYS je „Evropske regije in mesta: partnerji za naložbe in rast“. Evropski teden regij in mest 2015 bo osredotočen na mala in srednje velika podjetja ter ustvarjanje novih delovnih mest, enotni digitalni trg, energijo ter razvoj mest in podeželja.

S približno 351,8 milijarde EUR, ki so na voljo za naložbe v evropske regije, mesta in realni sektor v obdobju 2014–2020, je financiranje v okviru kohezijske politike glavno naložbeno orodje EU, dogodek OPEN DAYS 2015 pa bo odlična priložnost, da si nacionalni in regionalni organi upravljanja, upravičenci in institucije EU izmenjajo mnenja ter da pripravijo ustrezne pragmatične pristope za zagotavljanje sredstev.

Na dogodku OPEN DAYS bo potekal tudi zaključni del nagrad RegioStars 2015, na katerem bodo kot običajno predstavljene zanimive in izvirne pobude v okviru najbolj inovativnih in navdihujočih projektov, ki se financirajo iz sredstev kohezijske politike EU, na področjih pametne, trajnostne in vključujoče rasti ter preoblikovanja mestnih območij. Izmed 143 prijavljenih projektov se jih bo za te prestižne nagrade potegovalo 17.

► OBLIKOVANJE ENERGETSKE UNIJE V PRAKSI

Evropska komisija je sveženj o energetske uniji sprejela februarja 2015. V tem svežnju je določena strategija za doseganje trdne energetske unije s podnebno politiko, usmerjeno v prihodnost. GD za regionalno in mestno politiko je dejavno sodeloval pri pripravi svežnja o energetske uniji in bo prek svojih programov naložb imel ključno vlogo pri doseganju nizkoogljičnega gospodarstva v Evropi.

Nova strategija za energetske unije zajema pet tesno povezanih razsežnosti politike, ki se medsebojno krepijo:

- ▶ energetska varnost;
- ▶ popolnoma integriran notranji energijski trg;
- ▶ energijska učinkovitost;
- ▶ razogljičenje gospodarstva;
- ▶ raziskave, inovacije in konkurenčnost.

Kohezijska politika ima na teh področjih pomembno vlogo pri zagotavljanju ustreznih naložb, lahko pa zagotavlja tudi ključno pomoč v praksi. Prispevala bo predvsem z obsežnejšim financiranjem za nizkoogljično gospodarstvo, pogostejšo uporabo finančnih instrumentov, obsežnejšo tehnično pomočjo in krepitvijo zmogljivosti, da državam članicam in regijam pomaga pri razvoju in izvajanju ustreznih projektov. Te naložbe bodo bistveno prispevale k vsem razsežnostim strategije energetske unije.

Pomembna povezava

Kohezijska politika je ključen dejavnik strategije energetske unije, saj zagotavlja neposredno povezavo med oblikovalci politike ter regijami in mesti. GD za regionalno in mestno politiko ima večletne izkušnje na področjih čezmejnega delovanja ter delovanja na regionalni in lokalni ravni, kar je bistveno za izvajanje v praksi.

Prek operativnih programov z državami članicami za obdobje 2014–2020 je bilo približno 39 milijard EUR namenjenih naložbam v nizkoogljično gospodarstvo (v okviru tematskega cilja 4) – kar je enkrat več kot v prejšnjem programskem obdobju. Nizkoogljično gospodarstvo zajema naložbe v trajnostno energijo – energijska učinkovitost, obnovljiva energija in pametna distribucijska omrežja – ter v trajnostno multimodalno mobilnost v mestih, vključno s tem povezanimi raziskavami in inovacijami.

Na voljo so tudi sredstva za razogljičenje prometa in prehod na druge oblike prevoza ter za infrastrukturo za pametno energijo (v okviru tematskega cilja 7).

Prednostne naložbe

Naložbe v trajnostno energijo so močno osredotočene na energijsko učinkovitost, zlasti stanovanjskih objektov in javnih zgradb (ali druge javne infrastrukture) ter podjetij, pri čemer je poseben poudarek na malih in srednje velikih podjetjih. Znatna sredstva so namenjena naložbam v obnovljivo energijo, sproizvodnjo z visokim izkoristkom in daljinsko ogrevanje ter v pametna distribucijska omrežja.

Kohezijska politika podpira tudi naložbe v infrastrukturo za pametne sisteme distribucije, shranjevanja ter prenosa električne energije in plina, zlasti v manj razvitih regijah. Taka infrastruktura mora prispevati k razvoju pametnih sistemov in dopolnjevati naložbe, ki podpirajo prehod na nizkoogljično gospodarstvo.

Financiranje v okviru kohezijske politike podpira tudi razogljičenje prometnega sektorja ter povečanje njegove energijske učinkovitosti in prehod na druge oblike prevoza. Naložbe bodo usmerjene zlasti v trajnostni multimodalni mestni prevoz, železniški promet, plovne poti, izboljšanje multimodalnega prevoza, inteligentne prometne sisteme, čistejša javna prevozna sredstva in alternativna goriva.

Spodbujanje zasebnih naložb

Viri zasebnega financiranja naj bi pokrili večji del naložb na področju energije, saj projekti najpogosteje zagotavljajo prihodke iz prodaje obnovljive energije ali nižje račune za energijo na podlagi naložb v energijsko učinkovitost. Kadar sponzorji projekta ne morejo privabiti zadostnega financiranja na trgu ali kadar projekti ne morejo v celoti povrniti naložbe, se lahko zagotovi javna podpora.

Da se čim bolje izkoristijo skromna javna sredstva, se je povečala uporaba finančnih instrumentov. Naložbeni načrt Komisije predvideva, da bo približno 20% naložb v nizkoogljične projekte zagotovljenih prek finančnih instrumentov.

Z zagotavljanjem podpore prek posojil, jamstev in lastniškega kapitala evropska sredstva spodbujajo dodatno javno in zasebno financiranje. Dodatna prednost finančnih instrumentov, zlasti posojil in lastniškega kapitala, je v tem, da lahko zaradi svoje obnovljajoče se narave zagotavljajo

ZDRUŽENO KRALJESTVO

Prva „pametna“ ogljično pozitivna hiša, financirana prek ESRR

Strokovnjaki na področju nizkoogljičnih tehnologij z Univerze v Cardiffu, Wales, so zasnovali in postavili prvo namensko zgrajeno in cenovno ugodno energijsko pametno hišo, ki lahko v nacionalno električno omrežje prispeva več energije, kot je porabi.

Ta energijsko pozitivna hiša je bila zasnovana in zgrajena v okviru projekta SOLCER raziskovalnega inštituta za nizkoogljične tehnologije (Low Carbon Research Institute) v Walesu ter delno financirana iz ESRR. Njena edinstvena zasnova prvič združuje manjše energetske potrebe, oskrbo z obnovljivo energijo in shranjevanje energije.

Hiša je zelo dobro toplotno izolirana, kar zmanjšuje puščanje zraka in s tem drastično tudi energetske potrebe. Njena inovativna energijsko učinkovita zasnova vključuje nizkoogljični cement in strukturne izolacijske plošče, na južni strani strehe pa so nameščene steklene fotovoltaične plošče, ki so v celoti integrirane v zasnovano zgradbo, tako da je prostor pod streho naravno osvetljen.

ESTONIJA

Financiranje prenove večstanovanjskih zgradb

Leta 2009, ko je bila finančna in gospodarska kriza na vrhuncu, je Estonija ustanovila posojilni sklad za večstanovanjske stavbe in tako postala prva država, ki je sredstva iz strukturnih skladov EU uporabila za programe prenove stanovanjskih zgradb. Instrument je imel na voljo 17,7 milijona EUR iz ESRR, posojilo Razvojne banke Sveta Evrope (CEB) v višini 28,8 milijona EUR in 20,2 milijona EUR nacionalnih sredstev, izvajali pa so ga KREDEX, nacionalna promocijska razvojna banka kot upravitelj holdinškega sklada in dve komercialni banki kot finančni posrednici.

Do zdaj je bilo prenovljenih več kot 600 zgradb (do novembra 2014), s čimer so se izboljšale energijska učinkovitost in življenjske razmere v več kot 22000 stanovanjih. Program, ki ga je bilo mogoče kombinirati s pomočjo za razvoj projekta in posojilom na podlagi učinkovitosti, je omogočil zasebno financiranje v zadevnem sektorju v obdobju 2014–2020.

Glejte tudi članek o energijsko učinkovitih prenovah stanovanjskih blokov v [Litvi na strani 34](#).

podporo še dolgo po koncu programskega obdobja. Nepovratna sredstva lahko na primer še naprej dopolnjujejo financiranje za temeljito prenovo stavb, ki presega minimalne zakonske zahteve glede energijske učinkovitosti, razvoj inovativnih tehnologij ali obravnavo socialnih težav.

Vendar je bistveno, da države članice in regije zagotovijo, da javno financiranje zasebnih naložb ne nadomesti, temveč jih samo dopolnjuje in povečuje.

Finančni instrumenti

Organe upravljanja se spodbuja, naj preučijo, ali bi lahko pogosteje uporabljali finančne instrumente in s tem dosegli večji učinek. Da se podpre njihovo izvajanje, se lahko uporabijo nespecializirani instrumenti, kot sta finančni instrument za posojila za energijsko učinkovitost in obnovljive vire energije v sektorju stanovanjskih stavb ter posojilo za obnovo.

Evropska investicijska banka in Komisija sta vzpostavili posebno platformo za tehnično pomoč *fi-compass*, ki zagotavlja praktično znanje in učna orodja v zvezi z uporabo finančnih instrumentov. Na spletni strani *fi-compass* so organom upravljanja, finančnim posrednikom in drugim zainteresiranim stranem na voljo smernice, priročniki in študije primerov.

Mreža za organe upravljanja

V podporo državam članicam pri izvajanju njihovih energetskih naložb sta GD za regionalno in mestno politiko ter GD za energetiko vzpostavila neformalno mrežo energetskih organov in organov upravljanja. Njen cilj je redno organizirati srečanja predstavnikov energetskih organov in organov upravljanja kohezijske politike, da se zagotovi dober dialog in optimizira ciljna usmerjenost projektov.

Člani mreže lahko najboljše razumejo povezave med cilji politike energetske unije in sredstvi kohezijske politike ter tako predvidijo, kako uskladiti potrebe po energetskih naložbah s potrebami regij, razpravljajo o izzivih in poiščejo rešitve.

Pametna specializacija

GD za regionalno in mestno politiko, GD za energetiko in Skupno raziskovalno središče Komisije (JRC) so maja 2015 skupaj vzpostavili platformo za pametno specializacijo na področju energetike. Platforma, ki se nahaja v JRC v Seville, bo obravnavala zlasti energetske inovacije ter širše izvajanje energetskih projektov v regijah in mestih EU ([za več informacij glejte revijo *Panorama* 53](#)).

Trajnostna energija je ena najpogostejših prednostnih nalog pametne specializacije. Več kot 100 držav članic ali regij, tj. dve tretjini držav članic in regij, registriranih v platformi za pametno specializacijo, je v svoji nacionalni ali regionalni strategiji pametne specializacije kot prednostno nalogo določilo raziskave, tehnološki razvoj in inovacije na področju trajnostne energije.

Energijski pravni red EU – spodbuda za izvajanje

Zakonodaja EU na mnogih področjih še vedno ni pravilno prenesena v nacionalno zakonodajo. Zato so zoper zadevne države članice običajno sproženi postopki za ugotavljanje kršitev, ki so lahko dolgi in neprijetni. Novi postopek predhodne odobritve v okviru prenovljene kohezijske politike, znan kot predhodne pogojenosti, omogoča, da se izvajanje ustreznih določb zakonodaje določi kot predpogoj za prejem sredstev.

Več takih predhodnih pogojenosti je neposredno povezan z direktivami EU na področju energetike, kot so direktiva o energetske učinkovitosti stavb, direktiva o energetske učinkovitosti ali direktiva o spodbujanju uporabe energije iz obnovljivih virov. Zagotavljajo dodatno spodbudo, da države članice izvedejo, kar so se dogovorile. Ti pogoji so se pokazali kot pomembna spodbuda za ukrepanje in so že pospešili prenos zadevnega energetskega pravnega reda EU v državah članicah.

Vodstvo in manjkajoči člen

Kar zadeva povečevanje učinkovitosti, EU z direktivo o energetske učinkovitosti stavb in direktivami o energiji iz obnovljivih virov zagotavlja usmeritve glede nadgradnje nacionalnih gradbenih predpisov ter izboljšanja standardov energetske učinkovitosti na področjih gradnje in prenove.

FRANCIJA

ESRR podpira naložbe v trajnostno energijo za socialna stanovanja

V programskem obdobju 2007–2013 so francoske regije množično reprogramirale svoje programe ESRR za financiranje energetske prenove socialnih stanovanj. Uveden je bil poseben finančni instrument (*éco-prêt logement social*) za pospešitev energetske prenove, financiranje iz ESRR pa je bilo uporabljeno v programu nepovratnih sredstev kot dodatni finančni vir. Povprečna naložba iz ESRR je znašala 3 276 EUR na bivališče (17% celotne naložbe), pri čemer je bila lahko večja energetska učinkovitost zagotovljena skoraj 60 000 gospodinjstvom, ustvarjenih pa je bilo tudi 15 000 lokalnih delovnih mest.

Francoski načrt energetske prenove stanovanj iz leta 2013 ima določene ambiciozne cilje za prenovo 500 000 bivališč na leto, da se obravnavajo okoljska, gospodarska in socialna vprašanja (energetska revščina).

Danes EU s podporo kohezijske politike zagotavlja celovit okvir politike za izboljšanje energetske učinkovitosti, hkrati pa tudi manjkajoči člen, tj. finančna sredstva.

Več kot le financiranje

Poleg financiranja podpora kohezijske politike ponuja še veliko več. Zagotavlja ključne pogoje, ki to omogočajo, kot so tehnična pomoč, krepitev zmogljivosti in podpora za nadaljnjo uporabo finančnih instrumentov, kot je razvidno iz nekaterih omenjenih pobud.

Politika je pomembna tudi zaradi upoštevanja teritorialne razsežnosti. Pri tem so lahko pomembni tudi makroregionalne strategije EU (Baltsko morje, Podonavje, Jadransko-jonska regija in alpska regija) in evropsko teritorialno sodelovanje – INTERREG – saj lahko dodatno spodbujajo in podpirajo energetska vprašanja, vključno z izmenjavo znanja in izkušenj. Kohezijska politika zagotavlja tudi posebno podporo za celostni razvoj mest in čezmejno načrtovanje.

Prihodnost

Potrebe po naložbah na področju energetike so velike, končni cilj politike pa je zagotoviti obravnavo nedelovanja trga, da se vzpostavijo dobro delujoči trgi. Hkrati je treba upoštevati splošni cilj kohezijske politike, in sicer doseganje ekonomske, socialne in teritorialne kohezije. Komisija je na podlagi več let izkušenj pri upravljanju regionalnega razvoja v Evropi ustvarila zbirko regionalnega in lokalnega znanja, zato ima odlične možnosti, da zagotovi celovit pristop za različne politike.

V skladu z nekaterimi ključnimi cilji energetske unije bodo naložbe kohezijske politike pomagale zmanjšati uvoz drage energije, zagotovile raznolikost naših energetske virov, se borile proti energetske revščini, zmanjševale emisije, ustvarjale delovna mesta ter zagotavljale podporo malim in srednje velikim podjetjem. Naložbe na področju energetike bodo tudi podprle regionalno rast in ustvarile poslovne priložnosti za številna podjetja, vključno z malimi in srednje velikimi podjetji v gradbenem sektorju. Kohezijska politika bo tako prispevala k vsem petim razsežnostim energetske unije.

▶ VEČ O TEM

http://ec.europa.eu/regional_policy/sl/policy/themes/low-carbon-economy

► ZBIRANJE SREDSTEV EU ZA POMOČ GRČIJI PRI OBLIKOVANJU TRAJNOSTNE PRIHODNOSTI

Grčija je trenutno v najpomembnejšem obdobju svoje novejših zgodovine. V tem okviru načrt za delovna mesta in rast, ki ga je napovedala Komisija, ustvarja možnosti za vzpostavitev produktivnega in inovativnega gospodarstva, ki bo omogočilo kohezijo in trajnostno prihodnost.

Po dogovoru o novem programu podpore za Grčijo je Komisija napovedala, da bo do leta 2020 zagotovila več kot 35 milijard EUR iz proračuna EU za ustvarjanje novih delovnih mest in rasti v grškem gospodarstvu.

Velik prispevek k temu znesku bodo zagotovili evropski strukturni in investicijski skladi (skladi ESI). Grčiji bo v obdobju 2014–2020 prek operativnih programov, sprejetih decembra lani, na voljo več kot 20 milijard EUR za podporo naložbam v raziskave in inovacije, IKT, konkurenčnost malih in srednje velikih podjetij, energijsko učinkovitost, trajnostni razvoj mest, izobraževanje in socialno vključenost.

Prizadevamo si, da bi Grčija premagala svoje trenutne težave in začela trajnostno okrevati. Za ponovno oživitev grškega gospodarstva se pripravlja usmerjen naložbeni načrt, ki bo omogočal, da sredstva EU, zlasti iz skladov ESI, delujejo kot katalizator za druge zasebne in nacionalne javne naložbe. Njegov cilj je grškim podjetjem zagotoviti priložnosti za rast, omogočiti razcvet inovacij in tehnoloških zmogljivosti ter izkoristiti konkurenčne prednosti države, hkrati pa izboljšati delovanje javnega sektorja in zagotavljanje storitev državljanom.

Podpora EU za javne naložbe

Grčija je imela v 34 letih članstva v EU veliko koristi od evropske solidarnosti. Od njenega pristopa leta 1981 je bilo v okviru kohezijske, podeželske in ribiške politike v Grčijo vloženi več kot 73 milijard EUR v obliki pomoči Skupnosti (do konca leta 2014).

► OD LEVE PROTI DESNI:
VALDIS DOMBROVSKIS, podpredsednik Evropske komisije, pristojen za evro in socialni dialog;
CORINA CREȚU, komisarka za regionalno politiko;
GIORGIOS STATHAKIS, grški minister za ekonomijo, infrastrukturo, prevoz in turizem.

JEREMIE PODPIRA TEHNOLOŠKA ZAGONSKA PODJETJA

V obdobju 2007–2013 se je tehnološkim zagonskim podjetjem v Grčiji podpora zagotavljala v okviru različnih skladov tveganega kapitala za IKT, ki jih podpira EU.

Taka digitalna podjetja so se financirala v okviru pobude JEREMIE z ustanovitvijo holdinškega sklada JEREMIE (JHF) v Grčiji, tj. orodja, ki se je uporabljalo za usmerjanje sredstev iz ESRR in Evropskega investicijskega sklada. Posledično so bili ustanovljeni štiri skladi tveganega kapitala (financirani iz državnega operativnega programa ESRR „Digitalna konvergenca“, pri čemer so privabili 30 % zasebnega kapitala).

Do junija 2015 je skupni znesek sredstev iz JHF za ustanovitev 45 inovativnih podjetij znašal 20,3 milijona EUR. Zagonska podjetja se osredotočajo na digitalne aplikacije na področjih, kot so turizem, zabava, glasbeno založništvo, prodaja na drobno, biotehnoški izdelki in zaposlovanje. Preberite si več o dveh takih uspešnih projektih, ki se financirata iz JHF: Discoveroom je predstavljen na naslednji strani, Incrediblue pa v članku [na strani 42](#).

Čeprav je bil s temi sredstvi zagotovljen velik prispevek h krepitvi grške gospodarske, socialne in teritorialne kohezije, je na področjih posodobitve in diverzifikacije grškega gospodarstva potrebnega še veliko dela, zlasti prek spodbujanja inovacij ter podjetništva v malih in srednje velikih podjetjih. Hkrati je treba posodobiti javni sektor, da se podprejo gospodarski razvoj in socialne potrebe.

S tem financiranjem se je zagotovila tudi ključna podpora med trajajočo gospodarsko krizo, ki je zajemala približno 85 % vseh javnih sredstev, vloženih v državo leta 2013. Brez kohezijske politike bi bil BDP leta 2013 3,3 % nižji od dejanskega.

DISCOVEROOM

V okviru projekta Discoveroom je bila razvita inovativna aplikacija za manjša prenočišča, turistične sobe in gostišča, ki lastnikom zagotavlja vsa orodja, potrebna za upravljanje in trženje njihove ponudbe. Po manj kot dveh letih aplikacijo uporablja že več kot 2 000 ponudnikov nastanitve, medtem ko je družba svoje dejavnosti razširila v druge države in privabila stranke iz več kot 50 držav. Zagonsko podjetje je prejelo naložbe v dveh fazah – sredstva za financiranje preliminarne faze razvoja („pre-seed“) oktobra 2013 in skladi izhodiščnega kapitala („seed“) julija 2014.

Skupna vrednost naložbe:
500 000 EUR

Delež krovnega sklada JEREMIE:
350 000 EUR

Konkretni ukrepi

Projekti, ki jih financira EU, so zagotovili podporo na skoraj vseh področjih življenja v Grčiji. Od novembra 1992 je EU v infrastrukturo vložila približno 5 milijard EUR. Tako je na primer več tisoč Atencem omogočila, da za pot na delo in z njega uporabljajo podzemno železnico. Milijoni turistov lahko obišejo muzej Acropolis, ki se je odprl leta 2009 s pomočjo evropskih sredstev. Na deset tisoč grških študentov lahko obiskuje več sto novih šol, zgrajenih s sredstvi EU. Približno 990 000 državljanov ima koristi od projektov na področju vode in dodatnih 350 000 od izboljšav na področju ravnanja z odpadno vodo. Pokritost s širokopasovnim internetom je bila zagotovljena dodatnim 800 000 državljanom.

V obdobju 2007–2013 je bilo iz ESRR dodeljenih več kot 334 milijonov EUR za izboljšanje bolnišnic in infrastrukture osnovnega zdravstvenega varstva. Komisija rešuje tudi težave zaradi posledic poplav, ki so prizadele osrednjo Grčijo in porečje reke Evros.

Usmerjene prihodnje naložbe

Sveženj podpore v višini 35 milijard EUR, ki ga je Komisija napovedala za obdobje 2014–2020, zajema 20 milijard EUR iz skladov ESI ter več kot 15 milijard EUR za neposredna plačila kmetom in ukrepe podpore za kmetijske trge.

Načrt za delovna mesta in rast bo prispeval k naložbam v ljudi in podjetja v korist grškemu gospodarstvu, s čimer se bo zagotovila trajnostna strategija izhoda iz krize. Grški organi lahko zdaj začnejo dosegati te cilje prek visokokakovostnih projektov, v okviru katerih se izboljšujejo naložbe v mala in srednje velika podjetja na področju inovacij ali produktivnosti, povečuje energijska učinkovitost ali gradi ključna infrastruktura. EU lahko tudi olajša izmenjavo izkušenj glede dobre prakse, tehnične pomoči ali izboljšav upravne zmogljivosti.

Cilj vseh teh ukrepov je postavitve temeljev za produktivno in inovativno gospodarstvo, ki lahko svojim državljanom zagotovi trajnostno prihodnost, nadarjenim podjetnikom pa omogoči učinkovito konkuriranje na svetovnem trgu.

▶ VEČ O TEM

http://ec.europa.eu/regional_policy/sl/newsroom/news/2015/07/a-new-start-for-jobs-and-growth-in-greece-commission-mobilises-more-than-eur35-billion-from-the-eu-budget

▶ TESALIJA JE OSREDOTOČENA NA PRIHODNOST

Grška regija Tesalija se gospodarski krizi ni izognila, se je pa povečala njena odpornost nanjo s pomočjo sredstev EU. Dr. Kostas Agorastos, regionalni guverner Tesalije, govori o tem, kako regionalno sodelovanje, kohezijska politika in sredstva EU prispevajo k zmanjšanju vpliva nacionalnega dolga.

▶ Kako kot predsednik grških regij menite, da bi bilo mogoče spodbuditi sodelovanje med regijami v Grčiji in drugimi državami članicami?

Regionalno sodelovanje in skupni programi, zlasti v okviru sofinanciranja EU, so ključni pri zblizevanju evropskih regij. Sodelujemo v programih transnacionalnega sodelovanja, z novimi pobudami pa bomo še naprej vključeni tudi v naslednjem programskem obdobju. Grške regije sodelujejo tudi z lokalnimi organi v drugih regijah EU, da se spodbujata sodelovanje in podjetništvo z namenom izboljšanja regionalnega gospodarstva ter zagotavljanja koristi za državljane in okolje. V obdobju 2014–2020 je tako lokalno sodelovanje že vključeno v regionalne strategije pametne specializacije.

▶ Regionalni operativni program Tesalije za obdobje 2014–2020 je bil sprejet 18. decembra 2014. Kakšni ukrepi so sledili?

Sprejeti so bili pomembni ukrepi za začetek izvajanja programov na nacionalni in regionalni ravni, kot je sprejetje

zakona o upravljanju, nadzoru in izvajanju razvojnih programov za obdobje 2014–2020.

Sredi leta 2015 so bila organizirana prva srečanja nadzornih odborov za nacionalni strateški referenčni okvir 2014–2020, na katerih so bili odobreni strokovni sektorji in merila za financiranje. Zdaj pripravljamo vabila k oddaji predlogov za projekte, ki bi jih zanimalo sodelovanje.

Vse regije pripravljajo tudi vrsto ukrepov za zakonodajne in institucionalne predpise. Cilj Tesalije je nadaljevati s programi, ki jih mogoče začeti izvajati takoj. Kar zadeva preostale programe, vse regije sodelujejo z ustreznimi ministrstvi, da ne bi prišlo do zamud za državljane in lokalne trge.

Po dokončanju strategije za socialno vključevanje in boj proti revščini ter regionalnega načrta za ravnanje s trdnimi odpadki je bila s prvo pilotno fazo regionalnih strategij pametne specializacije (RIS3) uvedena usmerjenost v specializacijo. Cilj nadzornega odbora drugega programa, ki se bo sestel jeseni 2015, je tudi začeti izvajati nov sveženj ukrepov, pri čemer želimo predvsem, da se v vsako fazo vključijo lokalni organi in civilna družba.

Cilj razvojne strategije regije je boj proti negativnim trendom na socialno-ekonomskem področju in preusmeritev njenega razvojnega modela k pametnemu, trajnostnemu in vključujočemu razvoju. Strategija temelji na regionalnem operativnem programu za obdobje 2014–2020, pri čemer se pričakuje, da bo financiranje za regijo zagotovljeno iz sektorskih programov.

► Pomembna sprememba pri izvajanju grške kohezijske politike je, da vsaka regija upravlja svoj program. Kako se regije pripravljajo na ta novi izziv?

Od nacionalnega strateškega referenčnega okvira 2007–2013 so regije pokazale, da lahko povečajo črpanje sredstev, dokončajo delno izvedene projekte, pospešijo izvajanje in usmerijo sredstva v gospodarstvo. Dosedanji uspeh je bil zagotovljen, ker ima vsaka regija svoj program. Kljub temu so potrebne reforme, da se prepreči nepotrebna birokracija. Potreben je postopek za določitev in prenos odgovornosti, da se lahko sektorski programi, ki vplivajo na regije, načrtujejo s celovitimi predlogi, ki imajo določeno dodano vrednost.

Potrebna je previdnost pri kakovosti demokratičnega upravljanja, da se ustvari sodoben, objektiven javni sektor s hitrimi in enostavnimi postopki, ki lahko rešuje kritične socialne probleme in se sooča z izzivi.

► Grčija si prizadeva za izhod iz krize. Kako lahko kohezijska politika spodbudi rast in ustvarjanje novih delovnih mest v Tesaliji?

Kriza je Tesalijo dosegla pozneje kot ostale regije, vendar jo je prizadela veliko bolj. Od začetka programa nacionalnega strateškega referenčnega okvira leta 2011 in v okviru sodelovanja pri projektih, financiranih iz sektorskih programov, je Tesalija veliko dosegla. Dva od teh dosežkov sta višja raven črpanja sredstev, ki se je povečala z 19% na 86%, in pospešitev izvajanja projektov. Dokončanje del, kot so glavne ceste, bolnišnice, kulturni projekti, zaščita pred poplavami in projekti na področju izobraževanja, so nekateri primeri izvajanja kohezijske politike na regionalni ravni države.

Kljub temu se regije zanašajo na državna sredstva, prav tako so še vedno težave z zaključkom nacionalnega strateškega referenčnega okvira 2007–2013. Težave na področju financiranja so neobičajne, zato je potrebna strukturna sprememba financiranja. V nasprotnem primeru se bo država še naprej soočala s težavami. Projekti bodo še bolj zaostajali, izgubljena bodo delovna mesta, podjetniška znanja ne bodo razvita, konkurenčnost bo ostala nizka, država pa bo dosegala nižjo rast. Morda bi morali razmisliti o možnosti predplačil za izvajanje projektov. Potrebno je enoletno podaljšanje nacionalnega strateškega referenčnega okvira 2007–2013.

Menimo, da so spremembe financiranja nujno potrebne za razvoj podjetništva, raziskave, inovacije in rast. Da bi partnerski sporazum za obdobje 2014–2020 lahko zagotovil pravo pomoč, je treba spremeniti financiranje, sicer bodo nastopile težave tako pri uvedbi novih projektov kot pri dokončanju nacionalnega strateškega referenčnega okvira 2007–2013, kar bi imelo resne posledice za naše

► Z novo državno cesto med Triaklo in Larisso se bodo izboljšale prometne povezave in skrajšal čas potovanja.

► LEVO: Bioklimatska zasnova novega otroškega vrtca v Volosu omogoča izkoriščanje sončne energije ter uporabo energijsko učinkovitega sistema gretja in hlajenja.

gospodarstvo in družbo. Manjša potrošnja v Grčiji vse pove. Če želimo ustvariti delovna mesta, moramo zaustaviti nižanje življenjskega standarda.

► Grški organi so dokončali strategijo za raziskave in inovacije za pametno specializacijo. Kateri so glavni cilji za Tesalijo?

Regionalna inovacijska strategija za Tesalijo temelji na dveh glavnih stebrih, na podlagi katerih bodo razvite dodatne dejavnosti.

Prvi steber je agroživilski sektor, drugi pa se osredotoča na kovinsko industrijo in gradbeništvo. Spodbujanje turizma je dodatna dejavnost, ki bo razvila poslovni potencial kulture v Tesaliji. Vloga drugih dodatnih dejavnosti – proizvodnja energije, energijski prihranek in ravnanje z okoljem – bo okrepila krožno gospodarstvo.

Napredne tehnologije na področju zdravstva ter pomembno lokalno znanje na področjih športne medicine, ortopedije, fizioterapije in rehabilitacije so točke, ki tesalsko gospodarstvo razlikujejo od drugih in predstavljajo potencial za podjetništvo. Trenutno dokončujemo podrobnosti akcijskega načrta RIS3 ter si prizadevamo za takojšnjo uporabo sredstev, ki so na voljo v okviru regionalnega operativnega programa Tesalije za obdobje 2014–2020, pri čemer bomo kmalu napovedali pilotni ukrep, in za postavitev RIS3 kot podlage za pridobivanje sredstev iz drugih sektorskih programov nacionalnega strateškega referenčnega okvira. Verjamemo, da smo s pristopom od spodaj navzgor, ki smo ga v svoji regiji dolgo uporabljali, dosegli najboljše rezultate pri načrtovanju strategije, spodbujanju podjetij in prispevanju k doseganju najboljših ekonomskih rezultatov za Tesalijo.

► VEČ O TEM
www.thessalia-esp.gr/

▶ REGIJE UTIRAJO POT ZA PRIHODNJO RAST

Markku Markkula, član mestnega sveta v Espooju na Finskem, je bil na začetku tega leta izvoljen za predsednika Odbora regij Evropske unije z dveipolletnim mandatom. Za *Panorama* smo se z njim pogovarjali o njegovih ciljih za evropske regije in o njegovi podpori metodi pametne specializacije.

▶ Kje kot novi predsednik Odbora regij vidite glavne izzive za evropske regije?

Največji izziv je oživitev javnih in zasebnih naložb v rast in inovacije. Odgovorni na regionalni in lokalni ravni se zavedamo, kako pomembno je to. Potrebni so jasni cilji, ustrezno financiranje ter nova partnerstva med EU, nacionalnimi vladami, regijami, mesti in zasebnim sektorjem.

Seznam skupnih ciljev za naložbe je jasen in vključuje področja politike, kot so trajnost v mestih, industrijske in družbene inovacije, podpora podjetništvu, energijska učinkovitost in varnost, digitalno gospodarstvo in vključevanje. Zadostno financiranje in partnerstva bi bilo treba mobilizirati v okviru dveh ključnih orodij, in sicer regionalne politike EU z razpoložljivimi sredstvi v višini 350 milijard EUR in edinstvenim strateškim pristopom od spodaj navzgor ter Evropskega sklada za strateške naložbe.

V okviru tega se moramo osredotočiti zlasti na regionalne podjetniške ekosisteme. Po mojih izkušnjah Evropa zdaj potrebuje močno vključenost deležnikov ter namenjanje pozornosti poskusom in pilotnim projektom. Denarja ne bi smeli vedno znova zapravljati za načrtovanje. Razviti je treba konkreten indeks regionalnega podjetniškega razvoja in ga začeti aktivno uporabljati v vseh evropskih partnerstvih.

▶ Kakšen je po vašem mnenju dolgoročen vpliv nedavnih političnih dogodkov v Evropi, zlasti krize v Grčiji, na odnose med regijami EU? Kako lahko premagamo te težave?

Regije in mesta v več državah so se in se še vedno soočajo z doslej največjim krčenjem finančnih sredstev. Poleg tega se to dogaja v času, ko je recesija oslabil lokalne skupnosti in bi te potrebovale večjo podporo. Zato je ključno, da se jim na najhitrejši in najučinkovitejši način omogoči, da izkoristijo vse najboljše ukrepe politik rasti EU. Napovedani načrt za mobilizacijo in pospešitev regionalne politike EU, da se podpre rast in spodbudijo nova delovna mesta v Grčiji, je prvi ustrezen korak v pravo smer. V Odboru regij Evropske unije si bomo prizadevali podpreti lokalne in regionalne grške upravne uslužbenke pri iskanju najboljših načinov ter strategij za ustvarjanje delovnih mest in poslovnih priložnosti za državljane, s čimer se bo okrepila kohezija.

▶ V kakšnem obsegu bo po vašem mnenju pristop prenovljene regionalne politike, tj. spodbujanje regije k opredelitvi in izkoriščanju svojih prednosti prek „pristopa pametne specializacije“, prispeval k ustvarjanju novih delovnih mest in rasti v evropskih regijah?

Bil sem med prvimi, ki so podprli splošno zamisel o pametni specializaciji. Na Finskem sem videl, kaj deluje in kaj ne, zato sem prepričan, da je s pametno specializacijo mogoče mobilizirati lokalne vire v prilagojeni in vključujoči strategiji za rast in inovacije. Vsaka regija si mora prizadevati za nekaj prednostnih nalog in vzpostaviti trdna evropska partnerstva.

Menim tudi, da je večina odgovornih na regionalni in lokalni ravni zdaj naklonjena temu pristopu ter ga poskuša prenesti v prakso. Vendar z majhnimi postopnimi koraki ne bomo dosegli potrebnega napredka. Težava je v tem, da moramo biti tudi sposobni reči „ne“ dobrim predlogom in možnostim,

▼ PARTNERJI ZA NALOŽBE IN RAST

Dogodek OPEN DAYS 2015 bo potekal od 12. do 15. oktobra pod sloganom „**EVROPSKE REGIJE IN MESTA: PARTNERJI ZA NALOŽBE IN RAST**“.

Tako kot dogodka OPEN Urban Day in OPEN DAYS University ter nagrade RegioStars 2015 je tudi dogodek OPEN DAYS 2015 osredotočen na tri teme:

- 1. MODERNIZACIJA EVROPE:** regije v energetske uniji in enotni digitalni trg;
- 2. POSLOVANJE V REGIJAH:** razvoj malih in srednje velikih podjetij, inovativnost ter ustvarjanje delovnih mest;
- 3. KRAJI IN PROSTORI:** razvoj mest in podeželja, povezovanje mest in podeželja.

▶VEČ O TEM

http://ec.europa.eu/regional_policy/opendays/

ki niso združljivi s takimi strategijami, saj bi morali biti naši cilji bolj srednjeročni in dolgoročni.

▶**Kako se po vašem mnenju spreminja vloga institucije, ki ji predsedujete, zlasti kar zadeva podpiranje prednostnih nalog načrta Evrope za rast: prek naložb v realni sektor, nizkoogljično gospodarstvo, raziskave in inovacije?**

Realni sektor, trajnost in inovacije imajo močno lokalno razsežnost. Zato je Odbor regij zavezan, da bo prispeval k oblikovanju, izvajanju in spremljanju politik EU na teh področjih. Pereča vprašanja v realnem sektorju so povezana z ukrepi, ki jih je treba sprejeti za zmanjšanje emisij v naših mestih in industrijah. Zato je treba spodbuditi inovacije v naših družbah in podjetjih. Evropa potrebuje močno gibanje od spodaj

navzgor. To se lahko doseže tako, da se vsako regijo spodbuja, da ima na podlagi pametne specializacije pionirsko vlogo na svojem prednostnem področju. Da se regijam pri tem pomaga, so potrebna močna evropska partnerstva. Odbor regij ima ključno vlogo prek strokovnih in utemeljenih mnenj ter novih in posebnih pobud, kot so platforme za izmenjavo znanja, medinstitucionalna partnerstva (na primer skupni načrt ukrepanja, ki ga je uvedla Evropska investicijska banka za Junckerjev načrt) in sodelovanje delovnih skupin za poenostavitve.

▶Kaj pričakujete od dogodka OPEN DAYS 2015?

Na letošnjem dogodku OPEN DAYS bomo lahko ocenili začetek izvajanja operativnih programov kohezijske politike za obdobje 2014–2020, kar nam bo pomagalo bolje razumeti, kako so v praksi nove prednostne naloge prenesene v dejanske strategije in projekte. Menim, da ta dogodek zelo dobro in otipljivo uteleša zamisel „zdrženi v raznolikosti“ ter koncept izmenjave skupnih vrednot, ciljev in orodij, hkrati pa omogoča iskanje različnih in posebnih rešitev, da se odpravijo težave in izkoristijo priložnosti.

▶VEČ O TEM

www.cor.europa.eu

EUROPEAN UNION

Committee of the Regions

▶ SLOVAŠKO VODSTVO

Slovaška, ki bo prvič predsedovala Svetu EU, ima glede napredka, doseženega s kohezijsko politiko, pozitivno mnenje in se bo osredotočala na regionalno konvergenco v EU. Za *Panorama* smo se pogovarjali z namestnikom ministrskega predsednika za naložbe Lubomírom Vážnym.

▶ **Evropska komisija je junija 2014 sprejela sporazum o partnerstvu s Slovaško. Kateri so glavni ukrepi, ki so bili sprejeti od takrat?**

Po odobritvi sporazuma o partnerstvu so bili uspešno odobreni tudi slovaški programi, ki so omogočili začetek izvajanja dejavnosti za spodbujanje rasti in zaposlovanja.

Pomemben korak pri doseganju ciljev slovaškega programa je bilo sprejetje zakonodaje na področju nepovratnih sredstev iz skladov EU. Slovaška vlada je odobrila sistem upravljanja skladov ESI, katerega cilj je zagotoviti usklajeno uporabo pravil na podlagi zakonodaje EU in slovaške zakonodaje na področju skladov ESI. Hkrati odraža izkušnje, pridobljene v programskem obdobju 2007–2013, ter zahteve glede večje preglednosti in boja proti korupciji pri zagotavljanju nepovratnih sredstev iz skladov EU. Razvili smo tudi več metodoloških navodil, da se olajša izvajanje skladov EU.

Oktobra 2014 so bili odobreni operativni programi Integrirana infrastruktura, Kakovost okolja ter Raziskave in inovacije. Ti trije operativni programi so bili med prvimi desetimi odobrenimi operativnimi programi iz vseh držav članic EU, kar je za Slovaško velik uspeh. Drugi slovaški operativni programi so bili uspešno odobreni do konca leta 2014.

▶ **Katere so glavne spremembe na področju operativnih programov v primerjavi z obdobjem 2007–2013? Kako pomembno vlogo imajo skladi kohezijske politike EU od pristopa Slovaške pred 11 leti?**

Programsko obdobje 2014–2020 je prineslo spremembe, ki se odražajo v manjšem številu slovaških programov glede na potrebo po osredotočenosti ter tesnejši tematski medsebojni povezavi kohezijske politike in izpolnjevanja ciljev strategije Evropa 2020. Poudarek je na rezultatih in izvedbenem okviru z določitvijo jasnih, merljivih ciljev. Uporablja se možnost financiranja posameznega operativnega programa iz različnih skladov in uvedbe predhodnih pogojenosti. Pogojeje bo uporabljen celostni pristop k teritorialnemu razvoju. Novost je „elektronska kohezija“, v okviru katere bo komunikacija potekala izključno v elektronski obliki.

Pomembnost kohezijske politike je na Slovaškem 11 let po pristopu očitna. V vsaki regiji lahko vidimo pozitivne rezultate projektov, ki jih financira EU. Učinek te politike je viden tudi v zmanjšanju vplivov globalne krize na slovaško gospodarstvo, predvsem na trgu dela.

▶ **V kakšnem obsegu so lokalni in regionalni organi vključeni v upravljanje različnih operativnih programov na Slovaškem?**

▶ Uporaba biomase za proizvodnjo toplote v kraju Vrable.

Načelo partnerstva se je v celoti upoštevalo v postopku priprave sporazuma o partnerstvu in posameznih programov, prav tako pa se bo upoštevalo tudi v programskem obdobju 2014–2020.

Na Slovaškem bodo imela v okviru integriranega regionalnega operativnega programa višje teritorialne enote in regionalne prestolnice vlogo posredniških teles. Njihova naloga je oblikovati in izvajati regionalne celostne teritorialne strategije (RITS) na ozemljih NUTS 3. Del modela RITS je strategija trajnostnega razvoja mest, katere ukrepi se bodo izvajali v osmih regionalnih prestolnicah. V okviru RITS se bodo izvajale celostne teritorialne naložbe.

Uporabljala se bodo tudi tematsko in teritorialno usmerjena globalna nepovratna sredstva, in sicer zlasti za nevladne neprofitne organizacije. Da se zagotovi upoštevanje načela partnerstva in nediskriminacije, imajo lokalni in regionalni organi predstavnike v ustreznih nadzornih odborih in različnih delovnih skupinah.

▶ Kakšne rezultate pričakujete ob koncu sedemletnega obdobja?

Velik izziv bo doseganje resnične konvergence v regijah, ki zaostajajo. Z usklajenimi strukturnimi politikami želimo izboljšati inovacijsko okolje, v celoti izkoristiti možnosti

informativskih in komunikacijskih tehnologij, uvesti pametno javno upravo in širiti digitalne spretnosti. Osredotočiti se je treba na zagotavljanje dostopne in trajnostne omrežne infrastrukture za kakovost po vsej Slovaški. Na področju človeških virov se bomo osredotočili na prestrukturiranje sekundarnega in terciarnega izobraževanja ter poklicnega usposabljanja, da se bomo učinkovito odzivali na potrebe trga dela.

Naš cilj je obravnavati socialna vprašanja, kot so vključevanje mladih v spreminjajočih se pogojih, socialna vključenost marginaliziranih skupin, staranje prebivalstva in kakovost življenja, ter zmanjšanje emisij in prilagajanje podnebnim spremembam.

Trdno verjamem, da bodo vsi naši načrti za programsko obdobje 2014–2020 prinesli rezultate, ki bodo prispevali k rasti in ustvarjanju novih delovnih mest v vseh slovaških regijah.

▶ Slovaška bo leta 2016 po načelu rotacije prvič prevzela predsedstvo Svetu EU. Ali načrtujete kakšne posebne dejavnosti na področju evropske regionalne in mestne politike?

Slovaška bo k predsedovanju Sveta EU pristopila odločno in odgovorno. Leta 2016 bo Evropski komisiji predložila vmesni pregled večletnega finančnega okvira, prva poročila o programih skladov ESI in finančnih instrumentih za obdobje 2014–2020 ter poročilo o rezultatih naknadnega ocenjevanja obdobja 2007–2013. V povezavi s tem pričakujemo intenzivno razpravo o učinkovitosti kohezijske politike, njenem prispevku k doseganju ciljev strategije Evropa 2020 in njeni usmeritvi po letu 2020. Slovaško predsedstvo namerava dokazati pomembnost kohezijske politike kot glavne naložbene politike EU, ki zmanjšuje regionalne razlike, ter namerava podpreti predloge, ki omogočajo poenostavitev njenega izvajanja in zmanjšanje upravnega bremena.

Na področju regionalne politike na Slovaškem načrtujemo več pomembnih dogodkov: konferenco o kohezijski politiki EU, letni forum o izvajanju strategije EU za Podonavje, srečanje Odbora regij na vrhu. Načrtujemo tudi svetovno konferenco HABITAT III o stanovanjskih objektih in razvoju mest. Osredotočili se bomo na zagotavljanje konstruktivnih mnenj držav članic EU pri pripravi sklepnih predlogov konference in ustrezne vidnosti agende EU za mesta na tem forumu.

▶ VEČ O TEM
www.sk16.eu

▶ ESTONIJA: OSREDOTOČENOST NA KONKURENČNOST IN RAST

V obdobju 2007–2013 je bila Estonija med najboljšimi državami, kar zadeva črpanje evropskih sredstev. Za *Panorama* smo se z ministrom za finance Svenom Sesterjem pogovarjali o koristih, ki jih je Estonija imela od kohezijske politike, in prednostnih nalogah države za novo programsko obdobje.

▶ Kateri so glavni dosežki kohezijske politike za Estonijo poleg odličnega finančnega postopka?

Strukturni skladi so pomembno vplivali na razvoj Estonije. Osredotočeni smo bili predvsem na spodbujanje rasti našega gospodarstva s spodbujanjem izvoza in inovativnosti ter posodobitvijo naše osnovne strukture na različnih področjih. Evropska sredstva so omogočila podvojitev števila izvoznih podjetij in izvoznega prometa.

Vendar učinki evropskih sredstev niso omejeni na statistične in ekonomske podatke. Prisotni so v vsakdanjem življenju in vidni po vsej državi. Ceste, po katerih se vozimo, železniške storitve, ki jih uporabljamo, dostop do pitne vode, internet v naših domovih, e-storitve, ki vam omogočajo interakcijo z državo v le nekaj klikih, namesto po dolgih urah čakanja – s pomočjo naložb EU Estonija podjetjem in ljudem ponuja več.

Močno poudarjamo svojo digitalno agendo, evropska sredstva pa so prispevala k temu, da je Estonija postala ena najnaprednejših e-družb na svetu s podpiranjem razvoja infrastrukture, omrežij in aplikacij za spletne storitve. Posledično internet uporablja 77 % Estoncev, državljani pa redno uporabljajo e-storitve za e-volitve, e-davke, e-policijo, e-zdravstvo, e-bančništvo in e-šolstvo (glejte tudi revijo *Panorama* 52).

Zavedamo se tudi, da moramo poleg naložb v infrastrukturo in podjetja vlagati tudi v naše prebivalce ter da imajo sredstva EU še naprej pomembno vlogo pri reformah našega trga dela in izobraževanja ter socialni reformi. Posodobili smo na primer 90 % poklicnih šol, tako da izpolnjujejo potrebe gospodarstva v današnjem času.

Estonijo je gospodarska in finančna kriza močno prizadela, vendar sta razpoložljivost sredstev EU in možnost hitrega preoblikovanja programov podpore njenemu gospodarstvu pomagali, da se je prilagodilo in okrevalo.

▶ Katera so glavna spoznanja? Kako so vplivala na načrtovanje za obdobje 2014–2020?

Na podlagi izkušenj smo za obdobje 2014–2020 določili dve glavni načeli, in sicer uporabo skladov ESI kot enkratnega finančnega vzvoda in osredotočenost na doseganje rezultatov. Cilj ne more biti zgolj porabiti denar in doseči nizko stopnjo napak. Z uporabljenimi sredstvi je treba doseči strukture premik v razvoju, pri čemer je treba povečati učinkovitost ali kakovost na posameznem področju, v posameznem sektorju ali industriji in doseči dolgoročne učinke (npr. uvedba ali izvajanje strukturnih reform in ključnih projektov).

Zadovoljni smo, da je kohezijska politika zdaj tesno povezana s strategijo Evropa 2020, priporočili za posamezno državo in fiskalno odgovornim ravnanjem držav članic.

▶ Kakšna je naložbena strategija za ESRR, Kohezijski sklad in ESS za obdobje 2014–2020? Kakšne rezultate pričakujete?

Trdno verjamemo, da je treba vsa sredstva EU in nacionalna sredstva načrtovati skupaj, tj. celostno, da se zajamejo tako cilji EU kot nacionalni cilji.

Strateško osredotočenje prispeva k ciljem strategije Evropa 2020 in tudi k ciljem ustrezne nacionalne strategije – „Estonija

2020“. Estonija je v fazi načrtovanja veliko pozornosti namenila analizi svojih razvojnih potreb v naslednjih 7–10 letih, in to ne samo za področja, upravičena do podpore EU, ampak za državo kot celoto, saj podpora EU ni nekaj ločenega, ampak pomemben vir financiranja skupaj z nacionalnim javnim financiranjem. Uporabili smo tudi možnost le enega operativnega programa namesto prejšnjih treh, da smo izboljšali usklajevanje med nacionalnimi organi in različnimi skladi ter s tem zagotovili celovito in učinkovito uporabo sredstev EU.

Naš pristop temelji na pričakovanjih, da morajo naložbe v okviru kohezijske politike izboljšati našo konkurenčnost in prispevati h gospodarskemu razvoju.

Približno ena tretjina sredstev se bo uporabila na področju na znanju temelječega in mednarodno konkurenčnega gospodarstva. Ustvarjamo priložnosti za podjetnike ter institucije za raziskave in razvoj, da razvijajo nove in inovativne izdelke in storitve, rastejo ter vstopajo na nove izvozne trge. Produktivnost naših malih in srednje velikih podjetij bi se morala povečati za 40%, število izvoznih podjetij pa bi se moralo povečati za 25%.

Ena tretjina sredstev bo vloženi v izobraževanje, zaposlovanje in socialno vključenost. Glavni cilj bo zagotoviti boljše kvalifikacije delovno sposobnega prebivalstva in povečati njihovo konkurenčnost na trgu dela.

Zadnja tretjina sredstev bo vloženi v osnovno infrastrukturo, tj. multimodalnost v prometu, povezave IKT in energijsko učinkovitost.

▶ **Estonija je v obdobju 2007–2013 uporabljala finančne instrumente na področjih podpore podjetjem in energijske učinkovitosti stanovanjskih objektov. Poleg tega Estonija**

načrtuje povečanje deleža finančnih instrumentov in razširitev področij uporabe. Katere so na podlagi vaših izkušenj prednosti uporabe finančnih instrumentov v kohezijski politiki?

Javni proračuni so pod vse večjim finančnim pritiskom, zato Estonija finančne instrumente vidi kot pomemben način za zmanjšanje tega pritiska in zagotovitev dolgoročne trajnosti na področju podpore različnim področjem politike. Želimo pospešiti razvoj, ne pa spodbujati odvisnosti od pomoči. Nepovratna sredstva niso vedno najbolj trajnosten način povečevanja konkurenčnosti upravičencev ali države na splošno.

Estonija ima največje število zagonskih podjetij na prebivalca v Evropi, kar dokazuje, kako enostavno je ustanoviti podjetje v Estoniji. Da bi zagotovili nadaljnje povečevanje njihovega števila v Estoniji, smo priložnost za pozitiven učinek videli v ustanovitvi Baltskega sklada za inovacije z drugimi baltskimi državami in vlaganju sredstev, vrnjenih iz finančnih instrumentov EU. To kaže, da ima lahko uporaba finančnih instrumentov resničen multiplikacijski učinek in večkratni vpliv na gospodarstvo.

Obseg naložb iz skladov ESI prek finančnih instrumentov naj bi se v primerjavi z obdobjem 2007–2013 vsaj podvojil, kar je tudi cilj, o katerem se razpravlja na ravni EU. Podjetjem bo na voljo več kapitala, predvideva pa se tudi nov sklop, ki zajema podporo za povečanje učinkovitosti sredstev v podjetjih. Prav tako bomo še naprej spremljali druga področja in nadalje preučili možnosti uporabe dodatnih finančnih instrumentov v finančnem obdobju.

▶ **VEČ O TEM**
www.strukturifondid.ee/en/

▶ Seaplane Harbour v Talinu je eden največjih pomorskih muzejev v Evropi.

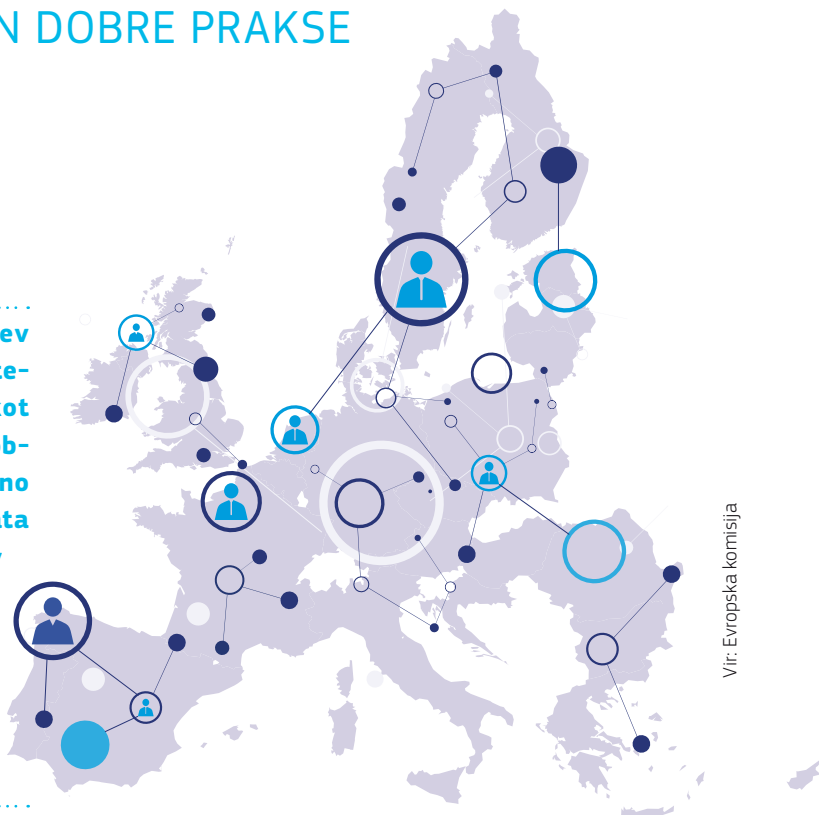

► SPODBUJANJE UČINKOVITE JAVNE UPRAVE

VODILNA VLOGA SMERNIC IN DOBRE PRAKSE

Strokovnjaki pogosto pravijo, da je za pridobitev evropskih sredstev potreben dober projekt, od katerega ima koristi tako neposredni upravičenec kot širša skupnost, vendar pa je uspeh odvisen od dobrega upravljanja. Zato komisarka EU za regionalno politiko Corina Crețu že od začetka svojega mandata poudarja, da je nemoteno delovanje javnih uprav v državah in regijah predpogoj, da imajo sredstva kohezijske politike v praksi čim bolj konkreten učinek. Zdaj se države članice vse bolj zavedajo, da sta krepitev njihove upravne zmogljivosti in izboljšanje upravljanja bistvena za doseganje dobrih rezultatov naložb, ki jih podpira EU.

Vir: Evropska komisija

Komisija ter njen Generalni direktorat za regionalno in mestno politiko izboljšujeta način vlaganja in upravljanja sredstev v obdobju 2014–2020. V projektni skupini za boljše izvajanje so vključene države odlično sodelovale, tako da so bili doseženi pomembni rezultati na področju zmanjševanja tveganja za izgubo sredstev EU. Poleg tega je Strokovni center za krepitev upravne zmogljivosti pri GD uvedel druge pobude, usmerjene v podporo nacionalnim, regionalnim in lokalnim upravam pri krepitvi njihove upravne zmogljivosti za upravljanje naložb, ki jih sofinancira EU.

Prvi rezultati orodja PEER 2 PEER

Marca 2015 je komisarka Corina Crețu uradno zagnala novo orodje, ki omogoča izmenjave med organi, ki upravljajo sredstva EU – REGIO PEER 2 PEER. Javni uradniki imajo zdaj enostavnejši dostop do dobrih praks po vsej Evropi, saj se lahko seznanijo z dejanskimi izkušnjami več kot 24000 organov, ki upravljajo Evropski sklad za regionalni razvoj in Kohezijski sklad. Glavni elementi orodja REGIO PEER 2 PEER so priročnost, prilagodljivost, hitrost, osredotočenost na posamezne teme in nadzor kakovosti prilagojenih izmenjav.

Pobuda je prejela že veliko vlog iz različnih držav članic, pri čemer so bili za Bolgarijo, Hrvaško, Poljsko in Francijo že organizirani uspešni dogodki izmenjave. Prošnje, prejete do zdaj, kažejo velik interes za izmenjavo izkušenj organov iz drugih držav na področjih, kot so finančni instrumenti, državna pomoč, javno naročanje, novi instrumenti za razvoj mest, preglednost in preprečevanje korupcije. Orodje REGIO PEER 2 PEER se zdaj izvaja kot pilotni projekt, njegovi rezultati ter prihodnji pogoji in načini pa bodo ocenjeni proti koncu leta 2016.

Pakti za integriteto za večjo preglednost in učinkovitost projektov EU

Zagotavljanje integritete, preglednosti in učinkovitosti sredstev EU je temelj še ene pobude, tj. paktov za integriteto, ki jo je Strokovni center za krepitev upravne zmogljivosti začel izvajati letos. Pakti za integriteto so orodje, ki ga je razvila organizacija Transparency International, da bi zagotovila podporo vladam, podjetjem in civilni družbi pri izboljšanju zaupanja na področju javnega naročanja. Pakt za integriteto je pravno zavezujoč sporazum med naročnikom in podjetji, ki sodelujejo v postopkih javnih naročil, da ti ne

►Komisarka Crețu in Miklos Marschall, namestnik izvršnega direktorja organizacije Transparency International.

bodo izvajali koruptivnih praks ter da se bo postopek javnih naročil izvajal pošteno, pregledno in učinkovito. Eden od ključnih elementov instrumenta je spremljanje sporazuma s strani tretje osebe, ki ga izvaja organizacija civilne družbe.

Komisija se je v tesnem sodelovanju z organizacijo Transparency International odločila preizkusiti to orodje v več projektih, ki jih financira EU. Maja 2015 je bil objavljen razpis za prijavo interesa za sodelovanje v pobudi, ki je bil usmerjen v javne uprave (organe, ki upravljajo sklade EU, ali upravičence do podpore EU) in tudi akterje civilne družbe. Odzivi so presegli pričakovanja. Komisija je skupno prejela 56 prijav iz 13 držav članic, od tega so jih 25 vložile organizacije civilne družbe, 31 pa javni organi. Projekti, ki so se uvrstili v ožji izbor, se zdaj pripravljajo na začetek faze izvajanja.

Pilotna pobuda paktov za integriteto naj bi spodbujala načela dobrega upravljanja, kot je večja preglednost, in prihranke pri stroških. Izkušnje so pokazale, da je mogoče zaradi strožjih postopkov javnega naročanja s projektom stroške naročila zmanjšati za do 30 %.

Pomoč pri preprečevanju najpogostejših napak v javnem naročanju

Pakti za integriteto niso edina pobuda na področju javnega naročanja v okviru projektov, ki jih sofinancira EU. Strokovni center za krepitev upravne zmogljivosti je to področje uvrstil med najpomembnejše prednostne naloge iz več razlogov. Javna naročila predstavljajo približno 19% BDP EU. Ocenjuje se, da je približno 48 % sredstev evropskih strukturnih in

investicijskih skladov podeljenih prek javnega razpisa ter da se največ težav pojavlja ravno na tem področju. Napake v javnih naročilih lahko vodijo v velike finančne popravke in izgubo sredstev. V večini primerov so napake posledica pomanjkanja izkušenj pri uporabi kompleksnih pravil, vendar pa Komisija manj izkušenim naročnikom v državah članicah ponuja uporabniku prijazen priročnik z nasveti, kako preprečiti najpogostejše napake pri javnem naročanju del, storitev ali blaga, ki vključuje sofinanciranje s strani EU.

„Popolnost ni dosegljiva, vendar če stremimo k njej, lahko dosežemo odličnost“

Eno od načel dobrega upravljanja je prizadevanje za nenehne izboljšave. Zdaj je pozornost osredotočena na nove programe za obdobje 2014–2020 in Komisija bo poskrbela, da se ne bodo ponovile napake iz preteklosti. Cilj je, da se novo programsko obdobje začne z boljšimi strukturami in spretnostmi ter večjo učinkovitostjo. To ni potrebno samo za čim boljši izkoristek javnih sredstev, ampak tudi za ustvarjanje rasti in delovnih mest, zaupanja v institucije in verodostojnosti politike.

►VEČ O TEM

Izboljšanje vlaganja in upravljanja sredstev:
<http://europa.eu/IVJ96UM>

► OZAVEŠČANJE O SREDSTVIH EU NA LOKALNI RAVNI

Koliko državljanov se zaveda priložnosti in vpliva evropskih strukturnih in investicijskih skladov v njihovi regiji?

Da bi se zagotovila večja prepoznavnost naložb v osnovna sredstva v okviru regionalne in mestne politike (351,8 milijarde EUR za obdobje 2014–2020), si Evropska komisija, organi upravljanja in informacijski centri Europe Direct skupaj prizadevajo za večjo ozaveščenost. Cilj je ozavestiti potencialne upravičence o možnostih financiranja in državljanje opozoriti na konkretne rezultate, dosežene na lokalni ravni.

Lokalna raven

Leta 2015 Generalni direktorat za regionalno in mestno politiko več pozornosti namenja lokalni ravni in vzpostavlja dejavnosti v povezavi z ustreznimi nacionalnimi partnerji. V različnih državah EU se organizirajo seminarji in informacijska srečanja s poudarkom na boljši komunikaciji o kohezijski politiki.

Nemčija, Italija, Švedska, Bolgarija, Grčija in Združeno kraljestvo so bile prve države, ki so organizirale take dogodke, Španija, Hrvaška in Romunija pa so že napovedale, da bodo dogodke organizirale v zadnjem delu leta 2015.

V Italiji in Bolgariji so seminarje za poročevalce združili s seminarji za nacionalne in lokalne novinarje. Na teh dogodkih so bili mediji obveščeni o prednostnih nalogah in ciljnih kohezijske politike za obdobje 2014–2020 ter o tem, kako lahko te prednostne naloge in cilji s ciljno usmerjenimi naložbami regijam pomagajo zagotoviti nova delovna mesta in rast.

Na zadnjem srečanju mreže INFORM za poročevalce ESRR (Lille, junij 2015) so bile obravnavane predvsem politične

INFORM IN INIO

INFORM je omrežje na ravni EU, ki ga usklajuje GD za regionalno in mestno politiko ter sestavljajo uradniki za obveščanje, odgovorni za obveščanje o naložbah ESRR in Kohezijskega sklada v državah članicah. INIO je omrežje nacionalnih komunikacijskih koordinatorjev za Evropski socialni sklad, ki ga usklajuje GD za zaposlovanje, socialne zadeve in vključevanje.

Cilj obeh omrežij je povečati prepoznavnost projektov, ki jih sofinancira EU, s širjenjem izkušenj in dobrih praks. Želita izboljšati kakovost komunikacije, da se poveča ozaveščenost širše javnosti glede koristi politik.

prednostne naloge Junckerjeve Komisije. Govorniki in strokovnjaki iz držav članic in različnih služb Komisije, vključno z GD za regionalno in mestno politiko, so pojasnili povezavo med naložbenim načrtom za Evropo, enotnim digitalnim trgom, nizkoogljčnim gospodarstvom in energetsko unijo ter prispevom kohezijske politike k tem prednostnim nalogam.

Dogodki ob začetku izvajanja operativnega programa

Države članice in organi upravljanja so odgovorni za oblikovanje komunikacijske strategije za vsak operativni program v šestih mesecih po njegovem sprejetju. Čeprav Evropski komisiji strategije ni treba uradno odobriti, mora biti o njej obveščena, pri čemer ji mora biti predložena prek SFC2014, tj. uradnega orodja za elektronsko upravljanje evropskih strukturnih in investicijskih skladov.

V prvi polovici leta 2015 je bilo sprejetih 40% komunikacijskih strategij operativnih programov, skoraj vse preostale pa bodo odobrene pred letom 2016.

” Imamo enostaven, vendar ambiciozen cilj – uporabiti sredstva EU v rekordnem obsegu in z njimi doseči civilizacijski preskok. Vsak zlot celotnega zneska v višini 500 milijard PLN bo premišljeno vložen. “

► EWA KOPACZ – POLJSKA PREDSEDNICA VLADE

PRAVILA INFORMIRANJA IN OBVEŠČANJA

Preberite več o pravilih informiranja in promocije, vključno z uporabo logotipov.

► Spletna stran na spletnem mestu Inforegio, na kateri so predstavljena pravila informiranja in obveščanja, vključno s predpisi:

http://ec.europa.eu/regional_policy/sl/policy/communication/legislation/

► Zaradi zelo pogostih vprašanj na to temo je GD za regionalno in mestno politiko zagotovil primere uporabe znaka EU (logotipa) in ime Sklada v vseh jezikovnih različicah:

www.ec.europa.eu/regional_policy/sl/information/logos/

► Izvajanje pravil informiranja in obveščanja v praksi včasih sproža vprašanja. V pomoč organom upravljanja je na spletnem mestu Inforegio na voljo dokument s pogostimi vprašanji v zvezi z razlago pravil obveščanja, ki se redno posodablja (odgovore skupaj pripravita GD za zaposlovanje, socialne zadeve in vključevanje ter GD za regionalno in mestno politiko):

www.ec.europa.eu/regional_policy/sources/policy/communication/qa_comm.pdf

Čeprav Evropska komisija spodbuja sodelovanje pri ozaveščanju o različnih skladih, lahko države članice in organi upravljanja sami izberejo pristop, ki najbolj ustreza nacionalnim in regionalnim razmeram (centraliziran ali decentraliziran in za en sklad ali za več skladov). In dejansko so bili izbrani različni pristopi: na primer, ena komunikacijska strategija za vse sklade ESI (npr. Bolgarija, Malta, regija Lacij v Italiji), ena strategija za programe ERSS in ESS ali posebne strategije za vsak operativni program in sklad.

Dogodki ob začetku izvajanja operativnih programov so ključna priložnost za komuniciranje in bi morali biti namenjeni čim širši publiki, vključno z mediji. Poljska, ki je prejela najvišji znesek iz proračuna EU za naložbe za obdobje 2014–2020, tj. ob upoštevanju vseh skladov ESI 89 milijard EUR, je to priložnost proslavila ob prisotnosti predsednice vlade **Ewe Kopacz** in predstojnikov 16 poljskih regij. Predstojniki so od ministrice za regionalni razvoj **Marie Wasiak** in komisarke za regionalno politiko **Corine Crețu** simbolično prejeli sprejete operativne programe. O dogodku, ki je potekal februarja 2015, je obsežno poročalo več deset medijev.

Drugi inovativen dogodek ob začetku je bil organiziran v okviru programa Interreg Europe: konferenca, ki se je je udeležilo 850 oblikovalcev politike in strokovnih delavcev v Bologni, Italija, veliko ljudi pa jo je spremljalo tudi prek spleta (1.200 udeležencev). Več kot 2.000 ljudi je neposredno ali prek spletnih družbenih medijev prispevalo k 130 omizjem za mreženje.

Programi, ki še niso odobrili svoje komunikacijske strategije, se spodbujajo, naj organizirajo dogodek ob začetku, saj se je pokazalo, da je to ključen trenutek za privabljanje pozornosti potencialnih upravičencev o novih priložnostih financiranja in ozaveščanje javnosti o dosežkih preteklih programov.

► OZAVEŠČENOST DRŽAVLJANOV IN NJIHOVO DOJEMANJE REGIONALNE POLITIKE EU

REZULTATI ZADNJE RAZISKAVE EUROBAROMETER

Regionalna politika ima kot glavno naložbeno orodje Evropske unije pomembno vlogo pri zmanjševanju ekonomskih in socialnih razlik med evropskimi regijami ter ustvarjanju rasti in delovnih mest. Komisija vsaki 2 do 3 leta izvede raziskavo, da ugotovi, kakšna je ozaveščenost državljanov in njihovo dojemanje regionalne politike EU. Zadnja raziskava, ki je bila izvedena junija 2015, je pokazala, kakšno je trenutno mnenje.

Raziskava je pokazala, da je glede na podobni raziskavi v letih 2010 in 2013 raven ozaveščenosti glede regionalne politike EU ostala stabilna: 34% anketirancev je slišalo za projekte, ki jih sofinancira EU, v svoji okolici.

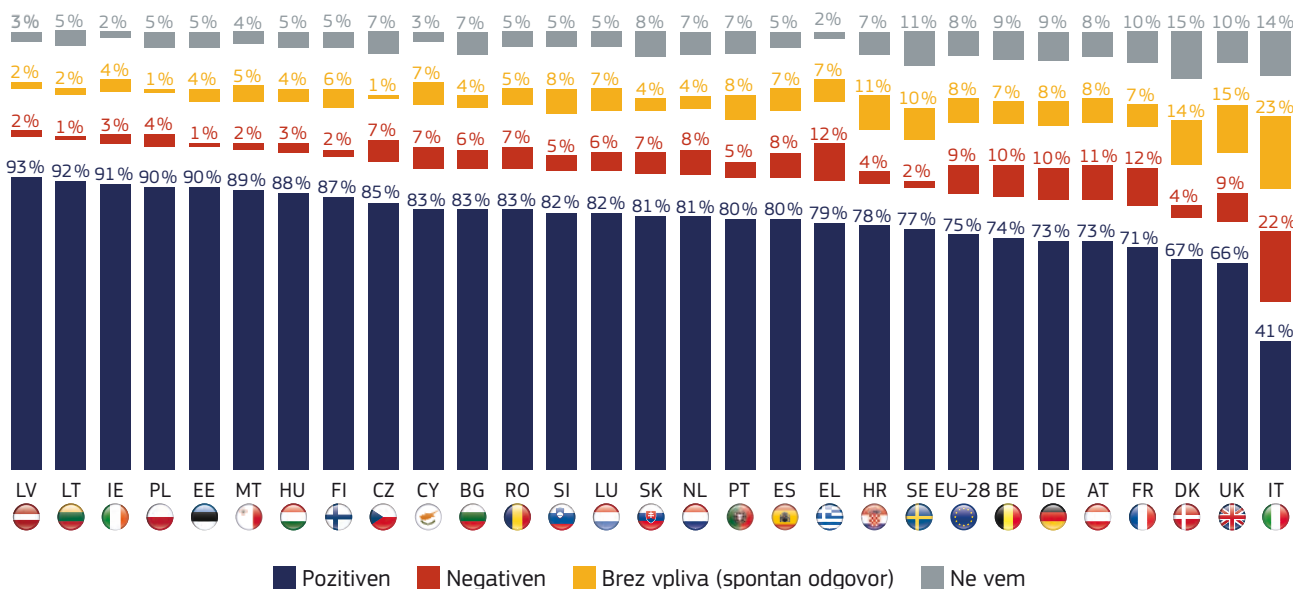
► **VEČ O TEM**
http://ec.europa.eu/public_opinion/archives/eb/eb83/eb83_en.htm

VPLIV PROJEKTOV

Dobra novica: tri četrtine državljanov, ki vedo za regionalno politiko EU, menijo, da imajo projekti pozitiven vpliv. Ta spodbuden rezultat poudarja izjemen komunikacijski potencial projektov regionalne politike EU. Če te odgovore obravnavamo glede na posamezne države, so bile v Latviji, Litvi, na Irskem, Poljskem in v Estoniji stopnje pozitivnega dojetanja nad 90%.

VPRAŠANJE

Ob upoštevanju vseh projektov, za katere ste slišali, ali je po vašem mnenju ta podpora imela pozitiven ali negativen vpliv na razvoj vašega mesta ali regije?

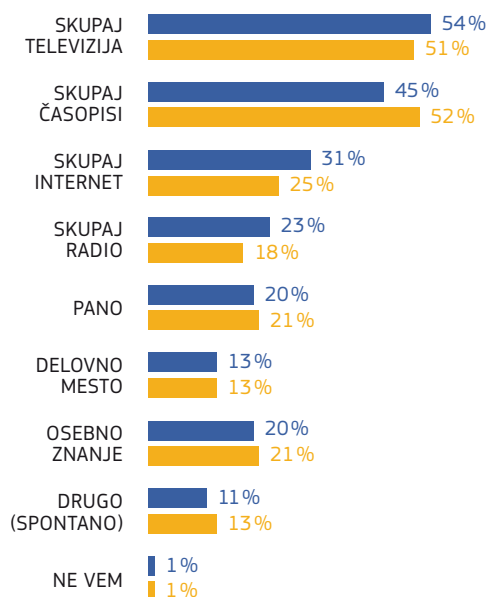
MEDIJI

Prek katerih medijev so državljani obveščeni o projektih regionalne politike EU? Televizija, ki jo je navedla več kot polovica anketirancev (54%), je nadomestila časopise (45%) kot primarni vir informacij o projektih, ki jih sofinancira EU. Internet in radio se prav tako navajata vse pogosteje. Raziskava je tudi pokazala, da je internet primarni vir novic o regionalnih projektih EU v starostni skupini 15–39 let (41%).

VPRAŠANJE

Kje ste slišali zanj? Prvič? In zatem? (možnih je več odgovorov)

▶ % EU-28

RAZISKAVA: ■ Junij 2015 ■ Sept. 2013

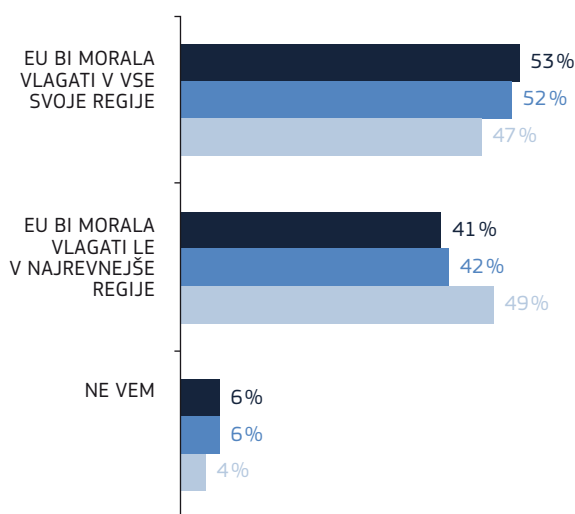
PODPORA

Večina državljanov meni, da bi morala EU še naprej vlagati v vse svoje regije. Raziskava je tudi pokazala, da večina državljanov v 18 od 28 držav članic podpira to mnenje, vključno z državljani držav, v katerih je veliko bogatih regij (npr. Finska, Švedska, Luksemburg, Nemčija in Avstrija).

VPRAŠANJE

Evropska regionalna politika podpira projekte gospodarskega razvoja v vseh regijah. Ali bi morala po vašem mnenju EU še naprej vlagati v vse regije ali se osredotočiti na najrevnejše?

▶ % EU-28

RAZISKAVA: ■ Junij 2015 ■ Sept. 2013 ■ Junij 2010

PREDNOSTNE NALOŽBE

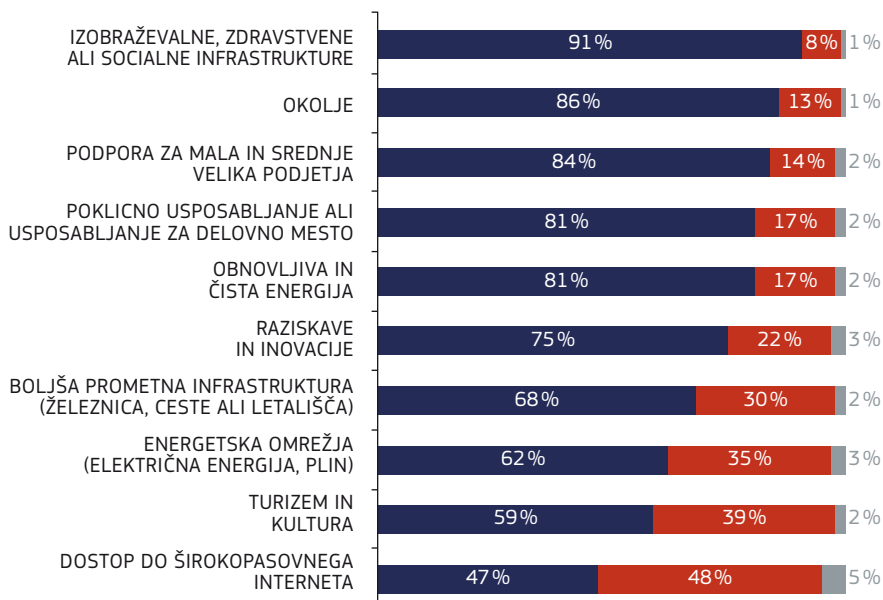
Državljanji menijo, da bi bilo treba naložbe prednostno usmeriti v izobraževalne, zdravstvene ali socialne infrastrukture, okolje ter mala in srednje velika podjetja.

VPRAŠANJE

Regionalna politika EU lahko vlaga v različna področja. Kateri od naslednjih primerov so po vašem mnenju pomembnejši ali manj pomembni za vaše mesto ali regijo?

▶ % EU-28

■ Pomembnejši
■ Manj pomembni
■ Ne vem

► PREOBLIKOVANJE REGIONALNIH GOSPODARSTEV PREK PAMETNE SPECIALIZACIJE – POT NAPREJ

Globalna gospodarska kriza je povzročila gospodarsko stagnacijo in znatno zmanjšanje obsega naložb v EU. V odziv na to je Evropska komisija sprejela makro-ekonomsko politiko na podlagi „tvornega trikotnika“ naložb, strukturnih reform in fiskalne odgovornosti.

Gospodarska kriza je prispevala k zmanjšanju konvergence v Evropi, kar ovira okrevanje in prihodnjo rast. Izziv za Evropo je ponovno izboljšati konvergenco. Strategije pametne specializacije so lahko vplivno orodje za usmerjanje sredstev za raziskave, inovacije in preoblikovanje industrije v regijah na določena področja, ki jim zagotavljajo primerjalno prednost pri priložnostih za prihodnjo rast za Evropo, tako da se lahko v vseh regijah spodbuja rast in ustvarjajo nova delovna mesta, razlike pa se lahko zmanjšajo.

Zgodba o rasti: zapolnitev naložbene vrzeli

Med evropskimi naložbenimi orodji je na voljo tudi nov Evropski sklad za strateške naložbe (EFSI), katerega cilj je sprostiti 315 milijard EUR v obdobju 2015–2017, da se kratkoročno spodbudi povpraševanje in poveča dolgoročni gospodarski kapital.

Vendar se ocenjuje, da lahko EFSI pokrije le približno tretjino naložbene vrzeli, ki je posledica krize, in bo relevanten predvsem za večje projekte. Za podporo strateških naložb evropski strukturni in investicijski (ESI) skladi v obdobju 2014–2020 zagotavljajo naložbeni sveženj v višini 450 milijard EUR.

Zagotovili bodo tudi vsaj dodatnih 150 milijard EUR javnih in zasebnih sovlaganj, kar pomeni, da bo celotni znesek sredstev z vzvodom znašal 600 milijard EUR. Manj razvite

KAJ JE PAMETNA SPECIALIZACIJA?

Pametna specializacija je strateški pristop k določanju prednostnih javnih naložb za raziskave in razvoj za gospodarsko preoblikovanje regij, da se razvijajo konkurenčne prednosti in obravnavajo tržne priložnosti v novih vrednostnih verigah. Regionalne inovacijske strategije za pametno specializacijo (RIS3) so postale predpogoj za razvoj operativnih programov v okviru evropske kohezijske politike.

regije, ki jih je recesija še posebej močno prizadela, bodo prejele približno 80% teh sredstev.

Več kot 160 milijard EUR iz skladov ESI je bilo načrtovanih za podporo naložbam v raziskave in inovacije, IKT, konkurenčnost malih in srednje velikih podjetij ter prehod na nizkoogljično gospodarstvo. Ker je gospodarska rast v zadnjih desetletjih povezana s produktivnostjo in inovacijami, bosta to glavna dejavnika, ki bosta zagotovila nova, trajnostna delovna mesta.

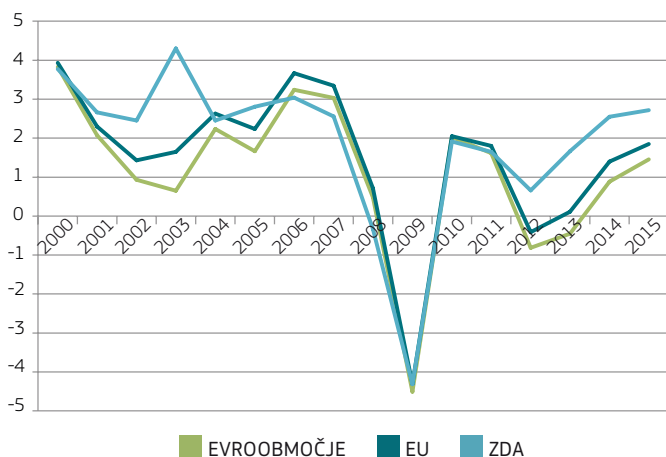
Pametna specializacija: omogočanje preoblikovanja

Prek RIS3 je preoblikovana kohezijska politika dobila pomembno vlogo pri evropski strategiji rasti za pospeševanje gospodarskega povezovanja, zagotavljanje industrijske preobrazbe in ustvarjanje odpornejših gospodarstev.

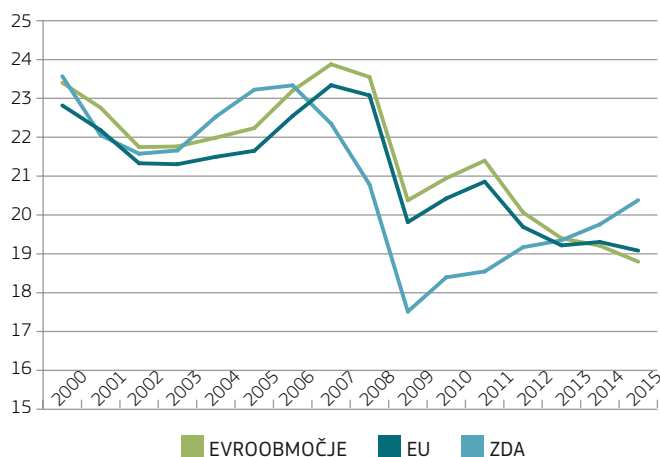
Prav tako bi morala prispevati k izboljšanju konvergence v Evropi, saj pametna specializacija regijam na različnih stopnjah razvoja omogoča doseganje višje dodane vrednosti.

BDP IN NALOŽBE V OBDOBJU 2000–2015 ⁽¹⁾

▶ Rast BDP (%)

▶ Naložbe (% BDP)

Medtem ko se je rast BDP v Evropi okrepila, so ravni naložb še vedno močno pod ravnmi pred krizo. Na grafih so primerjani podatki za evroobmočje, EU-28 kot celoto in ZDA.

Vir: Evropsko središče za politično strategijo, MDS, Eurostat

Poleg tega pametna specializacija regijam, ki zaostajajo, omogoča preskok v vrednostni verigi z aktivacijo lokalnega potenciala za globalne trge.

Ker je pametna specializacija predpogoj za postopke načrtovanja za sklade ESI, ima zdaj večina regij vzpostavljene strategije ⁽²⁾ na podlagi podrobne analize izzivov in priložnosti na področju regionalnega razvoja ter poseben postopek „podjetniškega odkrivanja“. Slednji pristop v postopek opredelitve v prihodnost usmerjenih področij rasti za inovacije uvaja poslovni vidik od spodaj navzgor.

Čeprav je bil razvoj strategij pametne specializacije na splošno pozitiven in je regionalni politiki omogočil nov začetek ⁽³⁾, so bila pogajanja o izpolnjevanju te predhodne pogojenosti polna izzivov, na primer v zvezi s številom opredeljenih prednostnih področij in kakovostjo postopka podjetniškega odkrivanja.

Veliko regij, zlasti tiste, ki jih je kriza močno prizadela, meni, da je pametna specializacija ustrezen odziv na zmanjševanje obsega javnih sredstev. Omogoča jim, da se „sistematično soočajo s krizo, nadomestijo kvantiteto s kvaliteto“ ⁽⁴⁾, in sicer

tako, da se namesto na doseganje povečanja izdatkov za raziskave in razvoj osredotočajo na vpliv naložb ter „povečanje odpornosti za večjo pripravljenost na prihodnjo krizo“.

Izvajanje RIS3: pet izzivov

Naslednji korak je zagotovitev, da pametna specializacija deluje po vsej Evropi. Za izvajanje strategij pametne specializacije ter pospeševanje kratkoročnega okrevanja in srednje- do dolgoročne konkurenčnosti je bistvenih pet elementov.

- ▶ **1. Opredelitev konkretnih naložbenih projektov**, da se pospešijo preoblikovanja. Države članice in regije bi si morale prizadevati za strateški potek projektov, ki spodbuja sovlaganje v nove vrednostne verige na podlagi prednostnih nalog nacionalne/regionalne pametne specializacije ter evropskih vodilnih pobud.
- ▶ **2. Uporaba postopka stalnega podjetniškega odkrivanja**, pri čemer so deležniki na področju industrije in raziskav dejavno vključeni, da prispevajo k podrobni določitvi prednostnih področij in prilagodijo strategije nenehnemu razvoju trga.
- ▶ **3. Spremljanje in ocena vpliva politike**, da se zagotovi uspešno izvajanje. To se ne sme razumeti kot naknadni nadzor, ampak kot proaktivno učno orodje, da se podpreta stalno podjetniško odkrivanje in razvoj strategije.
- ▶ **4. Iskanje in izkoristek sinergij** z drugimi okviri in instrumenti financiranja. Ustvariti je treba usklajene politike in strategije, ki se medsebojno krepijo, in ne razdrobljenih.

(1) <http://ec.europa.eu/epsc/pdf/presentations/040615vinhassouza.pdf>

(2) Nastajajoče prizorišče prednostnih področij regionalne pametne specializacije je dokumentirano v zbirki podatkov EYE@RIS3.

(3) V raziskavi, ki jo je izvedel inštitut Fraunhofer, je bilo ugotovljeno, da je pametna specializacija omogočila pomembno prenovu kulture regionalnega načrtovanja in boljše razumevanje regionalnih možnosti: www.isi.fraunhofer.de/isi-wAssets/docs/p/de/vortragsfolien/regionen_cluster/S3_Projekt_2014_final.pdf

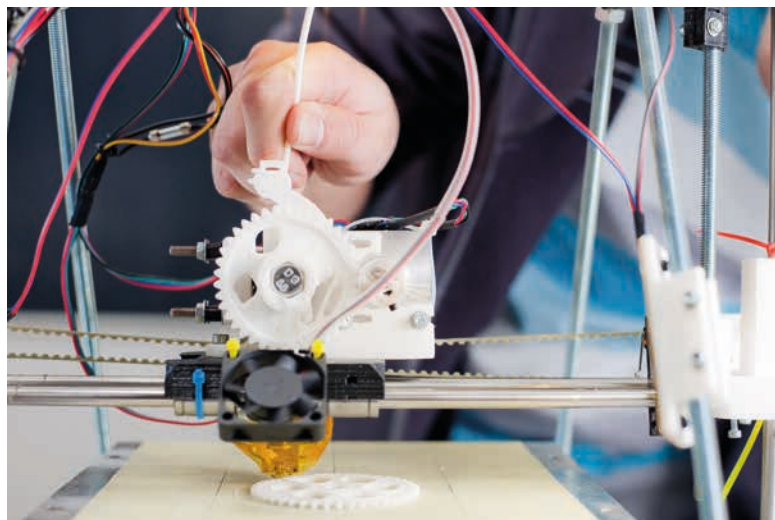
(4) Citat Marte Marin, delegacija baskovske vlade v Bruslju na usposabljanju o pametni specializaciji, ki ga je organiziral GD za regionalno in mestno politiko, Bruselj, 25. junij 2015.

PRIMERI PILOTNIH PROJEKTOV

► VISOKO ZMOGLJIVA PROIZVODNJA S 3D-TISKANJEM

3D-tiskanje lahko temeljito spremeni proizvodnjo in preoblikuje več sektorjev ter ustvari povsem nove vrednostne verige in industrijske dejavnosti. Vendar obstaja veliko ovir za uvajanje tehnologije in preboj novih aplikacij.

Za pospešitev ustvarjanja trga se je septembra 2014 začel izvajati pilotni projekt VI, ki zdaj vključuje 22 regij EU. Podpira se prek programa financiranja COSME, da se analiza vrednostne verige razširi na 40 dodatnih regij, vključno z manj razvitimi regijami. Po preskušanju njihove metodologije sledijo konkretnjša sovlaganja s sodelovanjem sektorjev. Rezultat prvih faz je bilo šest predlogov za platformo, ki različne vrednostne verige povezujejo v omrežje: dva za avtomobilski sektor, po eden za strojno in tekstilno industrijo ter dva za ustvarjalne panoge. Ustvarjanje omrežja je v fazi priprave borze poslovnih priložnosti, katere cilj je oblikovanje konkretnih predlogov vrednostnih verig in potrditev zaveze sektorjev za predstavitvene projekte.

► **5. Vključitev čezmejne, transnacionalne ali medregionalne razsežnosti**, da se ustvarijo ekonomije obsega in razpona, s katerimi je lažje doseči posamezen in skupen potencial. Obstoječi instrumenti, kot je Interreg, so se osredotočali na usklajevanje priložnosti, ki jih ponuja pametna specializacija, da so vplivali na operativne programe posameznih držav, na primer prek mednarodnega sodelovanja grozdov.

Preseganje meja ene regije: pobuda Vanguard

Pametne naložbe v evropske vrednostne verige bodo oblikovale pojav novih industrij, preoblikovanje obstoječih in posledično nastanek novih delovnih mest. Zato so potrebna medregionalna sovlaganja, da se podprejo prizadevanja na regionalni ravni. Čeprav je medregionalna razsežnost pametne specializacije v večini nacionalnih in regionalnih strategij RIS3 manj izrazita, zaradi mrež, kot je pobuda Vanguard, postaja vse pomembnejša.

28 regij, vključenih v pobudo Vanguard (VI)⁽⁵⁾, se je na visoki politični ravni zavezalo, da bodo sodelovale pri izvajanju svojih strategij pametne specializacije ter povečale potencial posamezne regije in skupni potencial. Določajo področja, na

katerih bi lahko sodelovanje priložnostim za podjetja zagotovilo ekonomijo obsega.

Pet tematskih pilotnih projektov je začelo preučevati ta novi pristop, vsak na določenem področju, ki bi zanimalo industrije:

- Energetske aplikacije v zahtevnih okoljih – vodilna partnerja: Škotska (UK) in Baskija (ES).
- Visoko zmogljiva proizvodnja s 3D-tiskanjem – vodilna partnerja: Flandrija (BE) in Južna Nizozemska (NL).
- Učinkovita in trajnostna proizvodnja – vodilna partnerja: Katalonija (ES) in Lombardija (IT).
- Biogospodarstvo – vodilna partnerja: Randstad (NL) in Lombardija (IT).
- Nanotehnologija – vodilna partnerja: Skåne (SE) in Tampere (FI).

Cilj pilotnih projektov je pospešiti uveljavljanje inovativnih aplikacij napredne proizvodnje na trgu z vzpostavljanjem medregionalnih demonstracijskih platform, ki jih vodi industrija. To se bo doseglo s povezovanjem in izboljševanjem obstoječih

⁽⁵⁾ Pobuda Vanguard za novo rast, doseženo s pametno specializacijo, je mreža regij, ki so se politično zavezale h krepitvi vloge regij pri evropski inovacijski in industrijski politiki prek vodenja z zglodom na področju izvajanja pametne specializacije. Izvajati se je začela novembra 2014 na konferenci GD za regionalno in mestno politiko na visoki ravni, ki je bila soorganizirana s Flandrijo. Več informacij: www.s3vanguardinitiative.eu/

▶ NAPREDNA PROIZVODNJA ZA Z ENERGIJO POVEZANE APLIKACIJE V ZAHTEVNIH OKOLJIH (NA MORJU)

Pomorsko gospodarstvo zagotavlja znatne možnosti za rast, in sicer ne samo za morske regije, ampak tudi za regije s strokovnim znanjem in tehnološkimi zmogljivostmi za vrednostne verige modre rasti. Cilj tega pilotnega projekta VI je izkoristiti priložnosti z osredotočanjem na specializirano opremo in elemente za morske vire obnovljive energije, vire energije na morju in pridobivanje virov.

Evropske vrednostne verige na tem področju niso dobro integrirane in nimajo vzpostavljene obsežne izmenjave znanja. Za čim boljši izkoristek priložnosti za skupne vrednostne verige ekipe, sestavljene iz predstavnikov regionalnih vlad in grozdov, trenutno obravnavajo tri izzive:

- ▶ **1) povezava zmogljivosti:** omogočiti malim in srednje velikim podjetjem iz katere koli regije VI dostop do raziskovalne infrastrukture;
- ▶ **2) povezava dobaviteljev:** odpreti oskrbovalne verige ter mala in srednje velika podjetja spodbujati k sodelovanju;
- ▶ **3) povezava partnerjev:** oblikovati medregionalne industrijske konzorcije za razvoj izdelkov in storitev.

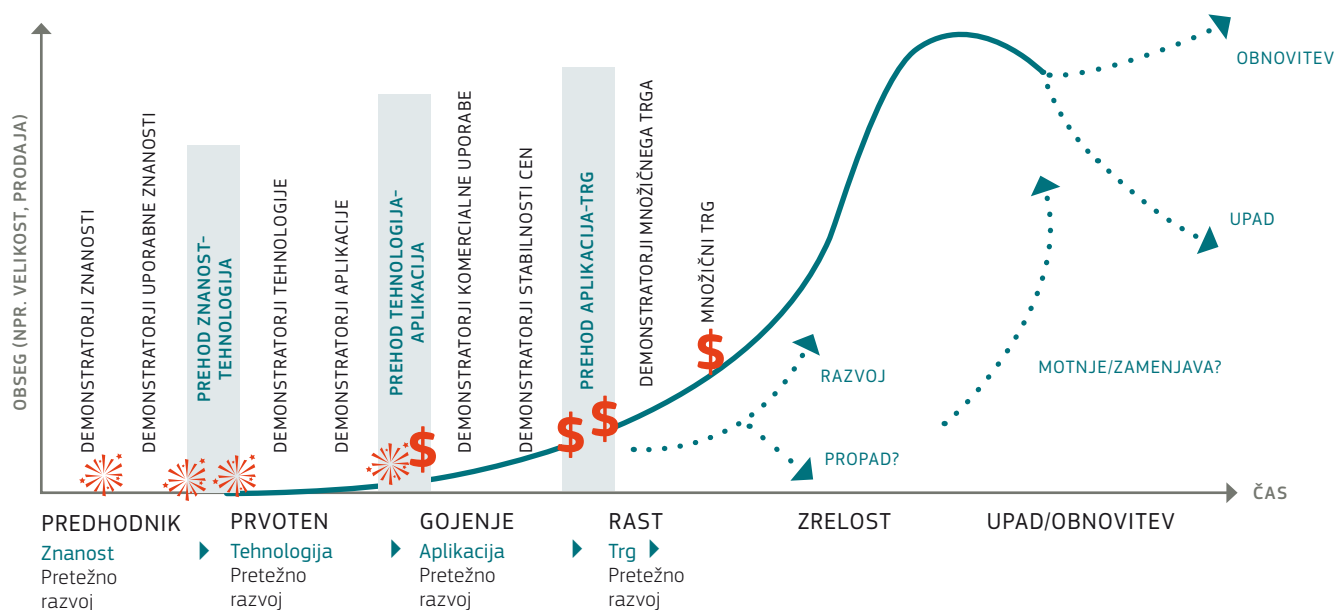
pobud med regijami, kar bo omogočilo okrepitev dejavnosti, dostop do širših skupnosti prvih uporabnikov in zagotavljanje jasne dodane vrednosti glede na tisto, kar že obstaja.

Metodologija VI za analizo čezmejnega podjetniškega odkrivanja in vrednostne verige temelji na podpori postopka na podlagi zaporednih faz:

- ▶ **1) Učenje** z določitvijo potenciala regij v novih vrednostnih verigah in opredelitvijo ključnih akterjev;
- ▶ **2) Povezovanje** s povezovanjem akterjev;
- ▶ **3) Demonstracija** s predstavitvijo rešitev, ki aplikacije približajo trgu;
- ▶ **4) Trženje** s sovlaganjem v komercialno uvajanje.

Cilj pilotnih projektov VI je spodbujati medregionalno sodelovanje, da se dokažeta uporabnost rešitev in potencial za uveljavitev na trgu. V okviru pobude VI so bila razvita tudi orodja za pospeševanje postopka opredelitve konkretnih projektov za demonstratorje. Metodologija uporablja pristop matrike, ki združuje „vertikalno“ razsežnost za vzpostavitev demonstracijskih primerov v vrednostnih verigah s „horizontalno“ razsežnostjo zagotavljanja storitev za več primerov za delovanje ekosistema (kot so razporejanje, posredništvo, načrti, medsebojne povezave).

SKUPNA PREDSTAVITEV ZA POSPEŠITEV PREHODOV

Demonstratorji so ključni pri prehodih med različnimi fazami v življenjskem ciklu (nove) industrije. Naslednja faza se lahko razvije šele po izpolnjevanju pogojev za demonstracijo.

Pot naprej: strateška partnerstva grozdov za sovlaganje

Ti pilotni ukrepi so zdaj v ključni fazi povezovanja akterjev v novih evropskih vrednostnih verigah. Da se ta postopek olajša, GD za regionalno in mestno politiko podpira dogodek strokovnega povezovanja, ki bo potekal na začetku leta 2016 s ciljem pospešitve dela pilotnih projektov VI.

GD v sodelovanju s platformo za pametno specializacijo načrtuje tudi konsolidacijo metodologije pobude Vanguard v obliki zbirke orodij za medregionalno podjetniško odkrivanje, da bo na voljo širši publiki. To bo v številnih regijah spodbudilo nove pristope za izvajanje usklajenih strategij pametne specializacije. To bo tudi prispevalo k transnacionalnemu/medregionalnemu usklajevanju pri oblikovanju in izvajanju operativnih programov, ki kljub velikemu prizadevanju za večje makroregionalno usklajevanje, kot je vključeno v makroregionalne strategije EU, še vedno velja za pomanjkljivo⁽⁶⁾.

Ključnega pomena bosta spodbujanje in razvoj potenciala številnih strateških transnacionalnih in medregionalnih

▶ Sodelujoči na dogodku „GROW your REGION“.

KAKO LAHKO PAMETNA SPECIALIZACIJA PREOBLIKUJE IN POSODOBI EVROPSKE REGIJE

SAŠKA, NEMČIJA: S strateškimi javno-zasebnimi naložbami je bila uspešno nadgrajena tradicionalna industrija mikroelektronike, kar se je razvilo v grozd „Silicon Saxony“, ki je zdaj največji gozd na področju mikroelektronike v Evropi.

PODKARPATSKA REGIJA, POLJSKA: 70-letna letalska tradicija, ki je skoraj že izginila, je bila s posebnim javno-zasebnim ukrepom preoblikovana v grozd „Aviation Valley“, ki zdaj zagotavlja sestavne dele in končne izdelke po vsem svetu.

SEVERNA ŠVEDSKA: Oddaljeno območje z nizkimi temperaturami je postalo zelo priljubljeno ter začelo privabljati glavne avtomobilске proizvajalce. Daimler, Volkswagen, Toyota, General Motors, Ford, Fiat, Peugeot, Saab in Hyundai tam preskušajo avtomobile.

SEVERNA KARELIJA, FINSKA: S strateškimi naložbami in uspešnim oblikovanjem grozdov s področij, kot so igre na srečo in proizvodnja strojev, je bila tradicionalna gozdarska dejavnost preoblikovana v na kompetencah temelječo gozdarsko biogospodarsko industrijo. Ta regija je vodilna na področjih energije iz gozdne biomase, decentraliziranega biorafineriranja in lesnih materialov, gozdarske tehnologije in drugo.

pobud s pristopom od spodaj navzgor, ki jih omogočajo regije in regionalni akterji, vodijo pa grozdi in sektorji, pri razvoju in soustvarjanju vrednostnih verig. Zato je zdaj na dnevnem redu mehanizem podpore na več ravneh za evropske ekosisteme, ki jih omogočajo grozdi.

Da se več regij in programov spodbudi k sprejetju pristopa, ki ga vodi sektor, ter približevanju strateškemu partnerstvu grozdov, sta GD za regionalno in mestno politiko ter GD za notranji trg, industrijo, podjetništvo ter mala in srednja podjetja 27 in 28. aprila 2015 organizirala dogodek „GROW your REGION“⁽⁷⁾. Dogodka se je udeležilo 350 regionalnih oblikovalcev politike in predstavnikov grozdov, njihov cilj pa je bil preučiti skupne pristope k izvajanju pametne specializacije in gospodarski preobrazbi prek grozdov.

Dogodek je potrdil potrebo po bolj ciljno usmerjenem in strateškem medregionalnem sodelovanju, da se preide na sistematičen pristop k ustvarjanju skupnih ekosistemov. Navedena GD trenutno načrtujeta strokovno delavnico za spremljanje, ki naj bi se izvedla pozimi in naj bi preučila možne skupne

(6) Na primer revidiran akcijski načrt za regijo Baltskega morja (junij 2015) eksplicitno navaja, da bo za v celoti izkoriščen potencial regije potrebnih več „pametnih, medsektorskih in medregionalnih partnerstev...“, podobnih prizadevanju pobude Vanguard“.

http://ec.europa.eu/regional_policy/sources/docoffic/official/communic/baltic/action_09062015_en.doc

(7) http://ec.europa.eu/regional_policy/index.cfm/en/conferences/grow_region/

ukrepe za spodbujanje evropskih partnerstev grozdov za pametno specializacijo.

Sodelovanje z drugimi službami Komisije zagotavlja dodatne sinergije, kot so:

- ▶ z GD za energetiko v zvezi s platformo za pametno specializacijo, da se podpre **energetska unija**;
- ▶ z GD za komunikacijska omrežja, vsebine in tehnologijo v zvezi z vlogo „regionalnih središč“, ki pomembno prispeva k uvajanju **digitalne agende**;
- ▶ z GD za raziskave in inovacije, da se prispeva k novemu **akcijskemu načrtu za krožno gospodarstvo** prek ustreznih strategij pametne specializacije.

Ta razvoj dogodkov kaže, da mehanizmi EU za podporo politike, zlasti regionalne politike, zdaj regijam in grozdom omogočajo zagotavljanje zmogljivosti za preoblikovanje gospodarstev, s čimer se pospešuje zблиževanje ravni blaginje v regijah.

Naslednji izziv je konsolidacija skladnega sistema podpore na podlagi pooblastila, podeljenega komisarki za regionalno politiko **Corinni Crețu**, da se povečajo sinergije med instrumenti politike.

Za premikanje mej in zagotavljanje resničnih sinergij v praksi je ključno vodstvo s strani regionalnih organov in grozdov. Omogočiti in podpirati jih je treba pri vzpostavljanju

KONFERENCA NA VISOKI RAVNI O IZVAJANJU STRATEGIJ PAMETNE SPECIALIZACIJE JUNIJ 2016

GD za regionalno in mestno politiko bo gostil ta dogodek, da se preuči stanje na področju izkušenj na ravni EU in regionalni ravni v zvezi z oblikovanjem pristopa pametne specializacije v zadnjih letih, ocenijo prvi rezultati pri začetku medregionalnega sodelovanja na tej podlagi, kot so pobuda Vanguard in evropska partnerstva grozdov, ter preučijo naslednji koraki.

Ključna vprašanja za razpravo bodo internacionalizacija strategij pametne specializacije, konvergenca politik grozdov in pametne specializacije ter sinergije instrumentov, da se podprejo taki ukrepi v evropskih inovacijskih ekosistemi.

strateških partnerstev za sovlaganja, pri napredovanju od „pogodbe do pogodbe“ ter s tem pri omogočanju novih poslovnih priložnosti in možnosti za rast.

▶ VEČ O TEM

http://ec.europa.eu/regional_policy/sl/information/publications/brochures/2014/smart-specialisation-and-europes-growth-agenda

▶ REGIOSTARS

NAGRADE ZA REGIONALNE
PROJEKTE, KI OBRAVNAVAJO
KLJUČNE IZZIVE EVROPE

▶ PAMETNA RAST

Izkoriščanje potenciala rasti malih in srednje velikih podjetij za digitalno gospodarstvo.

▶ DIGITALNI TURIZEM

Wales (Združeno kraljestvo)

S projektom so valižanska mala in srednje velika podjetja v turističnem sektorju, ki so bila sorazmerno neizkušena na področju e-poslovanja, postala dobro podkovana v digitalnem poslovanju.

▶ www.visitwales.com

▶ AGRIPIR

Evropsko teritorialno sodelovanje – País Vasco, Cataluña (Španija), Midi-Pyrénées, Aquitaine (Francija)

S projektom Agripir so bile v tradicionalnem kmetovanju uvedene inovativne tehnologije, s čimer se je povečala konkurenčnost regije, ki zajema območje visokih planot v Pirenejih.

▶ www.agripir.com

▶ SKANDINAVSKI RAZVIJALCI IGER

Evropsko teritorialno sodelovanje – Midtjylland (Danska), Västsverige (Švedska)

V okviru projekta se mladim podjetnikom v sektorju digitalnih iger zagotavljajo poslovni nasveti in usposabljanja.

▶ www.videndjurs.dk

▶ USTANOVITEV TEHNOLOŠKEGA PARKA V TORUNU

Kujawsko-Pomorskie (Poljska)

Vrhunska infrastruktura v tehnološkem parku v Torunu ponuja podporo podjetnikom, ki razvijajo nova podjetja.

▶ www.smartspace.io/en

Nagrade RegioStars, ki se letos podeljujejo osmič, so namenjene nekaterim najbolj navdušujočim in inovativnim regionalnim projektom, ki se financirajo s sredstvi kohezijske politike EU.

Letošnji finalisti, izbrani v štirih kategorijah nagrade, tj. „Pametna rast“, „Trajnostna rast“, „Vključujoča rast“ in „CityStar“, obravnavajo nekatera prednostna vprašanja, s katerimi se sooča Evropa.

Neodvisna žirija nagrad RegioStars, ki jo vodi poslanec Evropskega parlamenta Lambert Van Nistelrooij, je izmed 143 prijavljenih izbrala 17 finalistov. Finalisti v posameznih kategorijah so navedeni spodaj. Navedene so tudi povezave, na katerih je na voljo več informacij o teh uspešnih in inovativnih projektih. Zmagovalci bodo objavljeni na dogodku OPEN DAYS 13. oktobra 2015 v Bruslju.

▶ TRAJNOSTNA RAST

Spodbujanje naložb v energijsko učinkovitost v korist državljanov in družbe.

▶ MILD HOME

Evropsko teritorialno sodelovanje – Burgenland (Avstrija), Yugozapaden (Bolgarija), Tesalija (Grčija), Közép-Dunántúl (Madžarska), Veneto, Emilia-Romagna (Italija), Vest (Romunija), Beograd (Srbija)

Partnerji iz sedmih držav so združili moči ter razvili bolj trajnostne načine gradnje in pojem ekološke vasi.

▶ www.mildhome.eu/

▶ PICSA

Andalucía (Španija)

S programom trajnostne gradnje v Andaluziji je gradbeni sektor regije postal bolj zelen, ustvarjena pa so bila tudi nova delovna mesta.

▶ www.agenciaandaluzadelaenergia.es/ciudadania/programa-de-impulso-la-construccion-sostenible-de-andalucia/

▶ LONDONSKI ZELEN SKLAD

London (Združeno kraljestvo)

Evropska sredstva in drugo javno financiranje povečujejo obseg in hitrost vzpostavljanja zelene infrastrukture v Londonu.

▶ www.leef.co.uk/

» Navdihujoče je, ko vidiš, kako lahko regionalna politika omogoči inovativne rešitve z zagotavljanjem finančnih sredstev lokalnim akterjem, da lahko uresničijo svoje vizionarske zamisli. «

▶ LAMBERT VAN NISTELROOIJ – POSLANEC EVROPSKEGA PARLAMENTA, PREDSEDNIK ŽIRIJE REGIOSTARS 2015

▶ VKLJUČUJOČA RAST

Vključevanje oseb, izpostavljenih tveganju za socialno izključenost, v družbo.

▶ PRILOŽNOST ZA DELO

Praga, Střední Čechy, Severozápad (Češka republika)

Nekdanji storilci kaznivih dejanj in delodajalci so s skupnimi močmi poskušali ugotoviti, kaj lahko osebe, ki so bile v zaporu, prispevajo na delovnem mestu.

▶ www.rubikoncentrum.cz

▶ MOMENTUM

Irski

Projekt, ki se izvaja po vsej Irski, dolgoročno brezposelnim pomaga, da se ponovno vključijo na trg dela.

▶ www.momentumskills.ie

▶ DRUŽINSKI CENTRI OBČINE BURGAS

Yugoiztochen (Bolgarija)

Novi stanovanjski objekti in socialne storitve za zagotovitev boljšega življenja prikrajšanim otrokom.

▶ www.burgas.bg

▶ STORITEV FIT FOR WORK

Wales (Združeno kraljestvo)

Storitev Fit for Work (Primeren za delo) je s skrbjo za telesno in duševno zdravje več kot 1600 zaposlenim pomagala zmanjšati dolgoročno odsotnost z dela zaradi bolezni.

▶ www.rcs-wales.co.uk

▶ DIRITTI A SCUOLA

Puglia (Italija)

Ta projekt je na podlagi mešanega pristopa izobraževalnih in socialnih storitev bistveno zmanjšal stopnje osipa v šolah v regiji.

▶ www.pugliausr.it/default.aspx?Page=Office_Section&code=132&tipo=1

▶ CITYSTAR

Preoblikovanje mest za prihodnje izzive.

▶ FÖRETAGSAMMA VH

Västsverige (Švedska)

Za spodbujanje poslovanja in podjetništva so se v okviru projekta mladim podjetnikom, zagonskim podjetjem in uveljavljenim družbam zagotavljali poslovni nasveti.

▶ www.foretagsammavastrahisingen.se

▶ IMAGINE

Evropsko teritorialno sodelovanje – Severoiztochen (Bolgarija), Oberbayern (Nemčija), Syddanmark (Danska), Cataluňa (Španija), Nord-Pas de Calais (Francija), Emilia-Romagna (Italija), Nord-Vest (Romunija), Berkshire, Buckinghamshire in Oxfordshire (Združeno kraljestvo)

Osem partnerskih mest je združilo lokalne prebivalce in organizacije za razvoj bolj trajnostne porabe energije.

▶ www.imaginelowenergycities.eu

▶ TORRENT DELS MADUIXERS

Cataluňa (Španija)

Sodoben objekt za ravnanje z odpadki je omogočil zmanjšanje emisij CO₂ v Barceloni in hkrati zagotovil nove javne površine.

▶ <http://w2.bcn.cat/obres/es/europa>

▶ EVROMESTO CHAVES-VERIN

Evropsko teritorialno sodelovanje – Galicija (Španija), Norte (Portugalska)

Mesti sta združili moči ter s skupno ponudbo občinskih storitev in objektov ustvarili eno „evromesto“.

▶ <http://en.euroidadechavesverin.eu/>

▶ IMPLEMENT

Evropsko teritorialno sodelovanje – Midtjylland (Danska), Västsverige (Švedska), Sør-Østlandet (Norveška)

V okviru projekta Implement so bile uvedene trajnostne pobude in orodja, da se pospeši uporaba bioplina na področju prometa in proizvodnje toplote.

▶ www.energibyenskiye.dk

▶ VEČ O TEM

▶ http://ec.europa.eu/regional_policy/en/regio-stars-awards/

▶ Z VAŠIMI BESEDAMI

STALIŠČA ZINTERESIRANIH STRANI GLEDE
KOHEZIJSKE POLITIKE 2014–2020

Panorama
vas poziva, da
pošljete svoje
prispevke!

„Z vašimi besedami“ je oddelek revije *Panorama*, kjer lahko deležniki na lokalni, regionalni in evropski ravni predstavijo svoja mnenja o prenovljeni kohezijski politiki in načrte za obdobje 2014–2020.

Panorama vas vabi, da pošljete prispevke v svojem jeziku, morda jih bomo vključili v prihodnje izdaje. Pišite nam ter obvestili vas bomo o rokih in smernicah za prispevke.

▶ regio-panorama@ec.europa.eu

▶ IRSKA

▶ IZBOLJŠANJE IZVAJANJA PROGRAMA KOT „BOLJ RAZVITA REGIJA“

Zelo se veselimo koristiti, ki jih bo naša regija imela od regionalnega operativnega programa *Border, Midland in Western (BMW)* za obdobje 2014–2020. Regija *Border, Midland in Western* je pretežno podeželska regija, pri čemer je nov program naše regije, ki je bila nedavno razvrščena kot „bolj razvita regija“, osredotočen na omejeno število prednostnih tem, ki bodo pomembno vplivale na izbrane prednostne naložbe.

Podpiramo novo osredotočenje programov za obdobje 2014–2020 na doseganje jasnih rezultatov in si prizadevamo, da bi povečali učinkovitost izvajanja programa, na primer prek uvedbe elektronske izmenjave podatkov (e-kohezija) in uporabe poenostavljenih možnosti obračunavanja stroškov. Novi program bo v regiji zagotovil več uporabnih raziskav s sodelovanjem industrije, univerzalno širokopasovno povezavo z visoko hitrostjo v vsakem mestu in vasi, od česar bo imelo korist 145 000 gospodinjstev, nadaljnjo podporo za do 15 000 podjetij prek lokalnih podjetniških pisarn (LEO) in agencije *Enterprise Ireland*, energijsko učinkovitost v več kot 10 000 socialnih stanovanjih in gospodinjstvih z nizkim

prihodkom ter podporo strategijam trajnostnega razvoja mest z ekonomskimi, socialnimi in okoljskimi koristmi.

Program v vrednosti 320 milijonov EUR, ki ga sofinancira ESRR, bo podjetjem v regiji zagotovil zelo različno podporo. To bo vključevalo neposredno podporo za raziskave in inovacije ter priložnosti za sodelovanje v raziskovalnih programih in partnerstvih za inovacije z raziskovalnimi centri v okviru raziskovalnih projektov za posamezna podjetja. Program bo spremljala nadaljnja podpora za mikropodjetja

prek lokalnih podjetniških pisarn za poslovne informacije, svetovalne storitve, mentorstva pri krepitevi zmogljivosti in finančno podporo ter program za razvoj malih in srednje velikih podjetij za proizvodne družbe in družbe, ki s storitvami trgujejo na mednarodni ravni. Razmere za razvoj malih in srednje velikih podjetij v regiji ter možnosti za aplikacije e-poslovanja bodo zelo izboljšane z zagotovitvijo univerzalne širokopasovne povezave z visoko hitrostjo na vseh območjih, na katerih trenutno povezave ni.

Program tudi predstavlja strateški prehod z vzpostavljanja raziskovalne infrastrukture na podpiranje uporabnih raziskav in komercializacije, pri čemer je večji poudarek na vključnosti industrije v financirane raziskovalne projekte v skladu z irsko strategijo pametne specializacije.

Izvajanje programa prek naših partnerjev v vladnih uradih, državnih agencijah, lokalnih organih in visokošolskih ustanovah zagotavlja, da je uvajanje vseh ukrepov, vključno z izborom in odobritvijo projektov, zahtevki za izplačilo in izjavami o izdatkih, izvedeno učinkovito in v korist izbranih upravičencev v regiji.

GERRY FINN – Direktor, organ za upravljanje regionalnega operativnega programa Border, Midland in Western za obdobje 2014–2020

▶ LITVA

▶ ENERGIJSKA UČINKOVITOST V LITVI: FINANČNI INSTRUMENTI SO SE ODZVALI POZIVU

Učinkovita poraba energije je ključni dejavnik za bolj zeleno gospodarstvo ter prihranek pri javnih in zasebnih izdatkih. Zato je energijska učinkovitost eden od glavnih strateških ciljev v litovskem operativnem programu za naložbe EU v obdobju 2014–2020.

Prehod na učinkovitejšo rabo energije

Energijska učinkovitost v Litvi se je v zadnjem desetletju hitro izboljševala, čeprav so stopnje porabe energije še vedno veliko višje kot v številnih drugih državah članicah. Eden od načinov za povečanje energijske učinkovitosti je modernizacija starih večstanovanjskih zgradb, ki jih je v Litvi približno 37 000. Za uspešno vodenje tega postopka od leta 2009 uporabljamo finančne instrumente za modernizacijo večstanovanjskih zgradb.

Že od začetka smo se soočali z različnimi izzivi – ne samo finančnimi, ampak tudi s potrebo po spremembi splošnega javnega mnenja, da je modernizacija neučinkovita. Zdaj številke govorijo same zase, zato lahko z veseljem rečemo: danes je naš cilj ohraniti visoko kakovost modernizacije, saj je povpraševanje po posojilih večje od razpoložljivih finančnih sredstev. Analiza je pokazala, da se je poraba energije v nekaterih zgradbah po modernizaciji zmanjšala za 50%. Vendar je in mora biti mogoče energijsko učinkovitost meriti tudi na druge načine, ne samo s številom moderniziranih zgradb ali sredstvi, porabljenimi za energijsko učinkovitost. Gre tudi za kakovost življenja in varno, zdravo okolje.

Uporaba finančnih instrumentov

Sredstva in finančni instrumenti EU so bili in so še vedno bistveni za postopek. Leta 2009 je bil ustanovljen krovni sklad JESSICA z 227 milijoni EUR za modernizacijo večstanovanjskih zgradb. Ker je uporaba finančnih instrumentov v energetskega sektorju izpolnila pričakovanja in je več

▶ Prenova zgradb financirana v okviru pobude JESSICA. Povpraševanje po financiranju se je povečalo, ko se je pokazalo, da prenove omogočijo prihranek energije in stroškov.

pripravljenih projektov pokazalo veliko potrebo, so bili v finančnem okviru 2014–2020 ustanovljeni trije novi skladi: JESSICA II, Sklad za modernizacijo večstanovanjskih zgradb (MBMF) in Sklad za učinkovito rabo energije (ENEf).

MBMF, ki ga upravlja nacionalna javna agencija za razvoj naložb, je finančni instrument s 30 milijoni EUR, medtem ko je JESSICA II „sklad skladov“ (150 milijonov EUR) in je bila ustanovljena, da bi privabila večje zasebne naložbe za povečanje finančnega vzvoda sredstev EU in izpolnjevanje velikega povpraševanja po naložbah.

Novo ustanovljen ENEf (79 milijonov EUR) je namenjen zagotavljanju posojil za modernizacijo javnih zgradb in izdajo jamstev za projekte javne razsvetljave. Naloge sklada ne zajemajo le naložb v projekte, ampak tudi razvoj modela podjetja za energetske storitve, ki se v Litvi ni obsežno uporabljala. Privabil bo zasebne naložbe in izkušnje zasebnih podjetij, da se sredstva EU čim bolj učinkovito uporabljajo in se zmanjšajo tveganja. Trenutno javna agencija za razvoj naložb išče možne vlagatelje, ki bi želeli vlagati v litovske projekte energetske učinkovitosti.

V obdobju 2014–2020 želimo izkoristiti priložnosti za povečanje donosnosti naložb sredstev EU in čim več uporabljati obnovljive sklade. Zato se načrtuje večja uporaba finančnih instrumentov. Da se ocenijo priložnosti in potencial za finančne instrumente na drugih področjih javne infrastrukture, kot so energetika, čiščenje vode, promet, cestna infrastruktura, IT in drugo, se pripravlja analiza potreb na trgu.

ALOYZAS VITKAUSKAS – Namestnik ministra za finance, Litva, Predsednik nadzornega odbora za litovski operativni program za obdobje 2014–2020

▶ PORTUGALSKA

▶ POVEČEVANJE KONKURENČNOSTI NA AZORIH

Otočje Azorov je sestavljeno iz devetih poseljenih otokov v srednjem Atlantiku, ki so razpotegnjeni čez več kot 600 km. Zaradi značilnosti ozemlja in njegovega

gospodarstva je avtonomna regija Azorov vedno razvrščena kot najbolj oddaljena regija, kot je navedeno v členu 349 Pogodbe o delovanju Evropske unije. Za programsko obdobje 2007–2013 je operativni program ESRR PROCONVERGENCIA ključen del javnih investicijskih sredstev v avtonomni regiji Azorov.

PROCONVERGENCIA je obsežen program, ki vključuje zelo različno podporo za osnovno dostopnost ter izobraževalne, socialne in okoljske infrastrukture, vključno s sklopom orodij za spodbujanje in podporo zasebnih naložb ter ustvarjanje zunanjih gospodarstev za delovanje regionalnih podjetij. Izpostaviti je mogoče več projektov, ki predstavljajo dosežene rezultate, na primer:

- ▶ povezava zahodne skupine otokov z obročem okoli drugih otokov prek podvodnega optičnega kabla;
- ▶ gradnja funkcionalnih zgradb za Univerzo na Azorih, poleg širšega sklopa ukrepov v okviru mreže javnih šol;
- ▶ povečanje bolnišnice na otoku Faial, v katero prihaja veliko uporabnikov iz osrednje in zahodne skupine otokov;
- ▶ obnova svetilnika, ki je bil spremenjen v center za vulkanologijo in je dobitnik nagrade RegioStars 2011;

Skupni stroški:
15 600 000 EUR
Prispevek EU:
7 400 000 EUR

▶ Lokalna podjetja uporabljajo pelete iz biomase, proizvedene na Azorih, kot vir energije, na primer pri proizvodnji mleka.

- ▶ cestna infrastruktura na otoku Terceira, ki povezuje oceansko pristanišče, ribiško pristanišče, letališče in glavni industrijski park z mestom Angra do Heroísmo, glavnim upravnim središčem.

Zlasti kar zadeva spodbujanje zasebnih naložb, projekt „Proizvodnja peletov iz biomase v avtonomni regiji Azorov“ dobro povzema prednostne naloge programa PROCONVERGENCIA:

- ▶ 1) preoblikovanje lokalnih surovin;
- ▶ 2) proizvodnja regionalnega proizvoda z uporabo vira, osrednjega pomena za regionalno gospodarstvo; in
- ▶ 3) spodbujanje izvoza regionalnih proizvodov.

S tem poslovnim načrtom se obseg industrije povečuje, ker se odpravljajo omejitve na lokalnem trgu ter uvaja pristop grozdov v industriji, ki je pomembna za regionalno gospodarstvo, in zagotavljajo možnosti za internacionalizacijo. Podjetje, upravičeno do pomoči, tj. NaturalReason, je predložilo tri sočasne prijave za projekte na treh azorskih otokih (São Miguel, Terceira in Pico) s povsem samostojnimi industrijskimi enotami in lastnimi upravami, od katerih bo vsak projekt oskrboval svoj segment regionalnega trga in bo imel avtonomijo, da sklene dobavne pogodbe v skladu s svojimi zmogljivostmi za odziv. Pričakuje se, da bo na vsakem otoku ustvarjenih 19 delovnih mest.

RUI AMANN – Organ upravljanja, avtonomna regija Azorov

**NAJ SE
TE SLIŠI**

regio-panorama@ec.europa.eu

▶ NOVICE

[KRATKE]

JAVNA PREDSTAVITEV ENERGETSKE UNIJE IN PAMETNIH OTOKOV

INSULEUR, mreža otoških gospodarskih zbornic Evropske unije, je 10. julija organizirala javno predstavitev v Evropskem ekonomsko-socialnem odboru. Na dogodku z naslovom „Energetska unija in pametni otoki“ so bili obravnavani izzivi in priložnosti otoških ozemelj na področju energetske politike.

Glede na to, da je energetska unija ena glavnih prednostnih nalog Junckerjeve Komisije, katere cilj je državljanom in podjetjem EU zagotoviti zanesljivo, trajnostno, konkurenčno in cenovno dostopno energijo, veliko otokov po vsej EU predstavlja posebne primere, ki se srečujejo z zelo drugačnimi pogoji na področjih infrastrukture in oskrbe z energijo kot celinska Evropa. Ta ozemlja, ki jih poseljuje 20 milijonov ljudi, kar je približno 4% prebivalstva EU, predstavljajo pomemben del evropskega energetskega omrežja.

Čeprav so otoki pogosto oddaljeni, imajo slabe povezave in predstavljajo manjši tržni delež, imajo tudi pomembna naravna bogastva v obliki obnovljivih virov energije, tj. sončne, vetrne in morske energije. Poleg tega so zaradi svojih majhnih in integriranih trgov popolni za pilotne projekte na področju energijske učinkovitosti.

S 38000 milijoni EUR, predvidenimi v okviru ESRR in Evropskega sklada za strateške naložbe v obdobju 2014–2020 za projekte energijske učinkovitosti in obnovljive energije, bi lahko otoki EU pridobili pametne tehnike in prevzeli pionirsko vlogo na področju trajnostne energije.

▶ VEČ O TEM

www.insuleur.org/noticia.php?Cod_not=172

▶ POROČILI EU-KITAJSKA IN EU-CELAC

Nedavno sta bili objavljeni dve novi poročili o mednarodnih odnosih, ki sta na voljo na spletnem mestu Inforegio.

Prvo poročilo obravnava politično sodelovanje med EU in Kitajsko med letoma 2006 in 2015 in zagotavlja pregled devetih let sodelovanja na področju regionalne politike med Generalnim direktoratom Evropske komisije za regionalno in mestno politiko ter Komisijo za nacionalni razvoj in reforme na Kitajskem. Letni seminarji na visoki ravni, skupna poročila in obiski na terenu, v katere so vključeni regionalni in mestni organi z obeh strani, so se pokazali za zelo uspešne pri spodbujanju izmenjave izkušenj o vprašanih regionalnega razvoja in razvoja mest, krepitvi zmogljivosti in drugih temah. Poročilo je naklonjeno nadaljnjemu sodelovanju v okviru strateške agende za sodelovanje EU-Kitajska 2020.

Drugo poročilo je bilo objavljeno ob vrhu 2015 EU-CELAC junija 2015 in povzema osem let sodelovanja med EU ter latinskoameriškimi in karibskimi državami na področju regionalne, mestne in čezmejne politike. Bogato ilustrirano poročilo predstavlja številne primere projektov ter izjave komisarke Crețu in ministrov partnerskih latinskoameriških držav.

▶ VEČ O TEM

www.ec.europa.eu/regional_policy/sl/policy/cooperation/international/

Evropska komisija je 28. julija začela izvajati strategijo EU za alpsko regijo – EUSALP. Cilj strategije, ki zajema 7 držav z več kot 70 milijoni državljanov, je ustvariti tesnejše sodelovanje v regiji ter s tem spodbuditi rast, infrastrukturo, varstvo okolja in upravljanje z energijo.

Alpe so tradicionalno eno najbogatejših območij na svetu ter središče gospodarske dejavnosti in inovacij v Evropi. Kljub temu se države v regiji še vedno soočajo s številnimi skupnimi izzivi, zlasti na področjih povezljivosti in podnebnih sprememb.

EUSALP je četrta makroregionalna strategija EU – celovit okvir, ki združuje države članice in sosednje države na istem geografskem območju. Cilj strategij je na podlagi obstoječih mrež in programov EU, kot so skladi ESI, obravnavati skupne izzive ter ustvariti boljšo ekonomsko, socialno in teritorialno kohezijo.

EUSALP, ki zajema 7 držav, tj. Avstrijo, Francijo, Nemčijo, Italijo, Slovenijo, Lihtenštajn in Švico, vključuje skupno 48 regij in se bo osredotočila na štiri ključna področja politike.

▶1. Gospodarska rast in inovacije: spodbujanje in podpora raziskav, turizma ter malih in srednje velikih podjetij.

▶2. Povezljivost in mobilnost: izboljšanje cest, železnic in širokopasovnega dostopa na oddaljenih območjih.

▶3. Okolje in energija: združevanje skupnih sredstev za ohranitev okolja in spodbujanje energijske učinkovitosti.

▶4. Preudaren in učinkovit model upravljanja za regijo.

Komisarka za regionalno politiko **Corina Crețu** je izrazila veliko zaupanje v potencial in uspešnost EUSALP: „Alpske regije imajo dolgo tradicijo sodelovanja in imajo že vzpostavljenih več mrež. Cilj te strategije okrepiti to obstoječo solidarnost. To je četrta makroregionalna strategija v Evropi; izkušnje so pokazale, da je njihov uspeh močno odvisen od zaveze in odgovornosti. Zato potrebujemo močno politično vodstvo ter dejavno vključevnost vseh regionalnih in nacionalnih partnerjev, da se v celoti izkoristi potencial strategije EU za alpsko regijo.“

Strategija je zdaj pripravljena na potrditev v Evropskem svetu pozneje v tem letu.

▶VEČ O TEM

http://ec.europa.eu/regional_policy/sl/policy/cooperation/macro-regional-strategies/alpine/

DIGITALNA PREOBRAZBA MSP

GD za komunikacijska omrežja, vsebine in tehnologijo bo oktobra objavil razpis za prijavo interesa za pospešitev ustvarjanja novih regionalnih ekosistemov, ki zagotavljajo tehnično podporo in priložnosti za financiranje za digitalno preobrazbo v proizvodnih malih in srednje velikih podjetjih ter *podjetjih s srednje veliko tržno kapitalizacijo* (podjetje s tržno kapitalizacijo med 2 in 10 milijardami USD). Regionalni kompetenčni centri, ki delujejo kot centri za inovacije, lahko med

fazo 2 programa (2015–2018) zaprosijo za financiranje za oceno izvedljivosti trajnostnega tehnološkega sodelovanja med kompetenčnim centrom ter malimi in srednje velikimi podjetji ter podjetji s srednje veliko tržno kapitalizacijo v regiji za prenos vodilnih tehnologij, ki omogočajo digitalno preobrazbo. Poleg tega bo preučena možnost podpore takih sodelovanj z regionalnimi sredstvi.

▶VEČ O TEM
www.i4ms.eu

I4MS

► NOVI PRIROČNIK ZA ANALIZO STROŠKOV IN KORISTI V POSTOPKU OCENE PROJEKTA

Ker se v programskem obdobju 2014–2020 pričakuje približno 500 večjih naložbenih projektov, je bil potreben pristop k ocenjevanju, tj. analiza stroškov in koristi, spremenjen, da izpolnjuje nove zahteve, in objavljen v novem priročniku za deležnike.

Pomemben element strategije Evropa 2020 je izbira projektov, ki zagotavljajo najugodnejšo ponudbo ter pomembno vplivajo na delovna mesta in rast.

Zato morajo biti vsi večji projekti (projekti z upravičenimi stroški nad 50 milijonov EUR), ki so vključeni v operative programe ESRR in Kohezijskega sklada, upravičeni na podlagi postopka analize stroškov in koristi, ki je zdaj obvezna zahteva za sofinanciranje.

Analiza stroškov in koristi je analitično orodje, ki se uporablja za ocenjevanje naložbenih odločitev. Pomaga oceniti spremembo blaginje, ki jo je mogoče pripisati projektu, in njegov prispevek k ciljem kohezijske politike EU.

V okviru prenovljene kohezijske politike so bile okrepljene zahteve za analizo stroškov in koristi pri oceni projekta ter odločanju, objavljen pa je bil tudi priročnik, ki opisuje nove postopke.

Preverljive metode

Analiza stroškov in koristi zajema denarno merjenje vseh koristi in stroškov projekta za družbo ter je pomembno orodje za upravljanje za nacionalne in regionalne organe. Za uspešno

» Cilj analize stroškov in koristi je zagotoviti skladen postopek za oceno odločitev glede na njihove posledice. Komisija postavlja trende na področju analize stroškov in koristi. «

► PROFESOR MASSIMO FLORIO – UNIVERZA V MILANU, KI ZADNIH 20 LET SODELUJE PRI PRIPRAVI METODOLOGIJE ANALIZE STROŠKOV IN KORISTI

politiko, ki temelji na dokazih, je treba naložbene odločitve sprejemati na podlagi objektivnih in preverljivih metod. Zato Komisija stalno spodbuja uporabo analiz stroškov in koristi za projekte, vredne več kot 50 milijonov EUR.

Analiza bi morala prispevati k potrditvi, ali so za projekt potrebna evropska sredstva in ali je projekt primeren za pridobitev sredstev iz skladov ESI.

Za zagotovitev odobritve za sofinanciranje večjega projekta mora zadevni organ upravljanja predložiti določene informacije. Načela, metode in merila, predstavljeni v novem priročniku, bodo upravičencem, javnim nosilcem odločanja in neodvisnim pregledovalcem omogočili boljše razumevanje, katere informacije so potrebne za oceno socialno-ekonomskih koristi in stroškov naložbenega projekta.

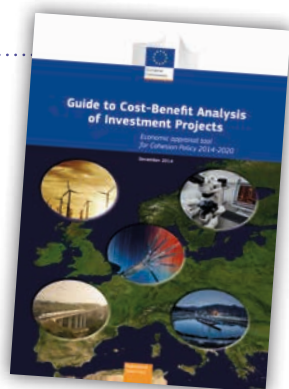
Skupni pristop

Posodobljeni priročnik se osredotoča na praktične elemente in hkrati upošteva najnovejši znanstveni razvoj na področju ekonomije blaginje, da se podrobno analizira, ali je družba v boljšem položaju, če se projekt izvede. Namenjen je različnim uporabnikom, tudi uradnikom Komisije, javnim uslužbencem v državah članicah in državah kandidatkah, osebju finančnih institucij in svetovalcem, ki sodelujejo pri pripravi ali oceni naložbenih projektov.

Koraki analize stroškov in koristi zajemajo finančno analizo, ekonomsko analizo in oceno tveganja za izbrano naložbeno možnost ter presojo vplivov na okolje. Analiza stroškov in koristi zajema zahtevo za pojasnilo, v kolikšnem obsegu je projekt skladen z ustreznimi prednostnimi osmi zadevnega operativnega programa ali programov ter kakšen je pričakovani prispevek k doseganju posebnih ciljev teh prednostnih osi in k socialno-ekonomskemu razvoju.

Da se okrepi razumevanje in praktično izvajanje analize stroškov in koristi v različnih sektorjih, zajetih v priročniku, je na voljo več študij primerov na področjih, kot so promet, okolje, energija, širokopasovni dostop, raziskave in razvoj ter inovacije.

IZDAJA PRIROČNIKA O ANALIZI STROŠKOV IN KORISTI

Komisija je julija organizirala konferenco, na kateri je ključnim deležnikom predstavila posodobljen Priročnik za analizo stroškov in koristi naložbenih projektov, ki bodo v programskem obdobju 2014–2020 financirani iz ESRR in Kohezijskega sklada.

Cilj dogodka je bil izpostaviti, kaj je pomembno pri uporabi načel analize stroškov in koristi pri naložbenih projektih ter kako bi jih bilo treba uporabljati v praksi. Strokovnjaki so predstavili glavne zakonodajne, postopkovne in metodološke spremembe v zvezi z večjimi projekti ter pristopom k analizi stroškov in koristi.

Walter Deffaa, generalni direktor GD za regionalno in mestno politiko, je dejal, da je cilj priročnika o analizi stroškov in koristi združiti podrobnosti in praktično izvajanje.

Dvignjeni pragovi in manj večjih projektov

Naložbeni projekti kohezijske politike morajo obravnavati splošno strategijo Evropa 2020 in celostni pristop k uporabi različnih virov evropskih sredstev, kot so skladi ESI in Obzorje 2020. Potencialni večji projekti morajo ustrezati tematskim ciljem EU, prednostnim naložbam in posebnim ciljem ter morajo biti ocenjeni na podlagi rezultatov in kazalnikov. Ta pristop vzpostavlja neposredno povezavo med projekti in programi. Rezultati se lahko izmerijo s fizičnimi kazalniki.

Za programsko obdobje 2014–2020 so bili pragovi dvignjeni (75 milijonov EUR za projekte na področjih prometa in energije v okviru tematskega cilja 7) in povezani z upravičenimi stroški (ne s skupnimi stroški). Posledično bo večjih projektov manj. V obdobju 2007–2013 je bilo v več kot 1 000 večjih projektov vloženi približno 80 milijonov EUR. Za obdobje 2014–2020 se zaradi drugačnih pragov pričakuje približno 500 večjih projektov, ki jih morajo države članice določiti v svojih operativnih programih.

Ključna vloga strokovnega znanja v okviru programa JASPERS

Pri razvoju in oceni večjih projektov ima okrepljeno vlogo program JASPERS, tj. partnerstvo med Komisijo (GD za regionalno in mestno politiko), Evropsko investicijsko banko ter Evropsko banko za obnovo in razvoj, ki delujejo kot neodvisni strokovnjaki in svetovalci. Večji projekti se pregledajo v okviru programa JASPERS, Komisiji pa je predložena neodvisna ocena kakovosti, da se v različnih državah članicah in sektorjih zagotovijo enaki konkurenčni pogoji.

Njihova vključenost lahko prispeva k ustrezni predstavitvi projektov in, na podlagi neodvisne ocene kakovosti, večji možnosti za odobritev.

JASPERS je pri pripravi priročnika o analizi stroškov in koristi deloval kot tehnični svetovalac GD za regionalno in mestno politiko, pri čemer je prispeval zlasti k praktičnim vprašanjem, povezanim z večjimi infrastrukturnimi projekti, ter izpostavil dobro prakso in običajne napake pri izvajanju analize stroškov in koristi. Komisija bo v prihodnosti skupaj s programom JASPERS vzpostavila redne forume o analizi stroškov in koristi za izmenjavo dobrih praks in izkušenj pri izvajanju analize stroškov in koristi, da se še naprej izboljšuje ocena naložbenih projektov.

► PRENESITE PRIROČNIK

http://ec.europa.eu/regional_policy/sources/docgener/studies/pdf/cba_guide.pdf

► MERJENJE NAPREDKA PRI DOSEGANJU STRATEGIJE EVROPA 2020

Desetletna strategija EU za delovna mesta in rast, tj. Evropa 2020, se je začela izvajati leta 2010, da bi ustvarila pogoje za pametno, trajnostno in vključujočo rast. Indeks strategije Evropa 2020 omogoča pregled podatkov iz prvih štirih let izvajanja strategije, da se zagotovi njena učinkovitost kot pokrizne strategije za države članice in regije.

Indeks obravnava pet ključnih ciljnih področij strategije Evropa 2020 – zaposlovanje, izobraževanje, revščina, inovacije ter podnebne spremembe in energetska trajnost. Za vsak cilj indeks državam članicam, regijam in mestom dodeli oceno glede na njihovo doseganje ciljev.

Pregled EU

V prvih štirih letih izvajanja strategije Evropa 2020 je bil dosežen napredek pri doseganju večine ciljev EU in nacionalnih ciljev. Vendar so zaradi gospodarske krize stopnje zaposlenosti in revščine v veliko državah ostale praktično nespremenjene. V šestih državah članicah se je njihova

uspešnost poslabšala, pri čemer je Ciper zabeležil največje zmanjšanje za devet indeksnih točk, Grčija in Portugalska pa sta izgubili vsaka po tri točke.

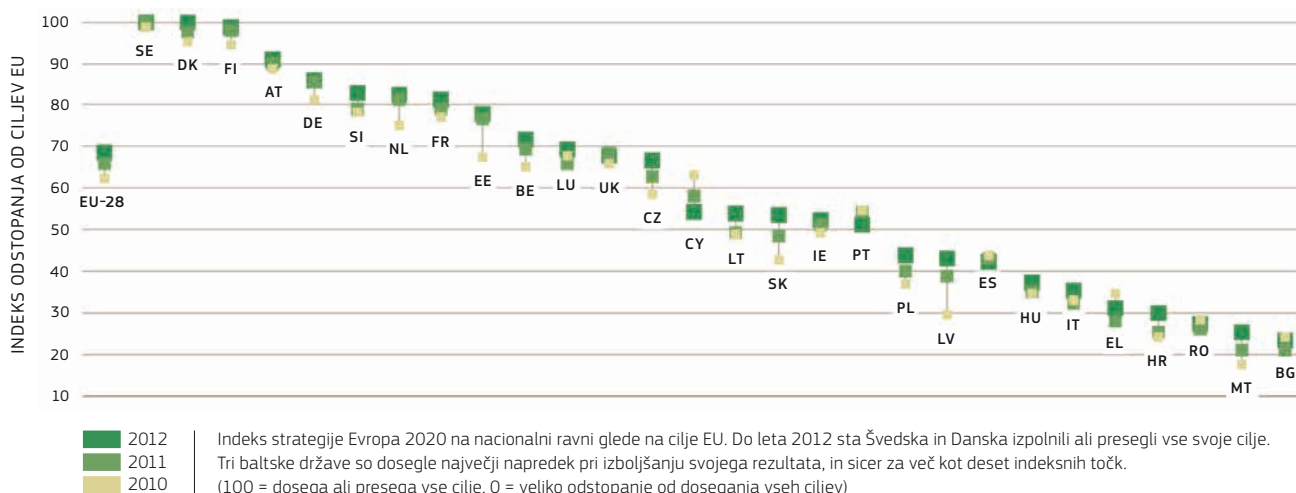
Regionalni vpliv

Analiza je zagotovila tudi vpogled v to, kako uspešne so regije v EU. Regije so bile različno uspešne, celo znotraj iste države, kar daje priložnost za opredelitev in izmenjavo dobrih praks.

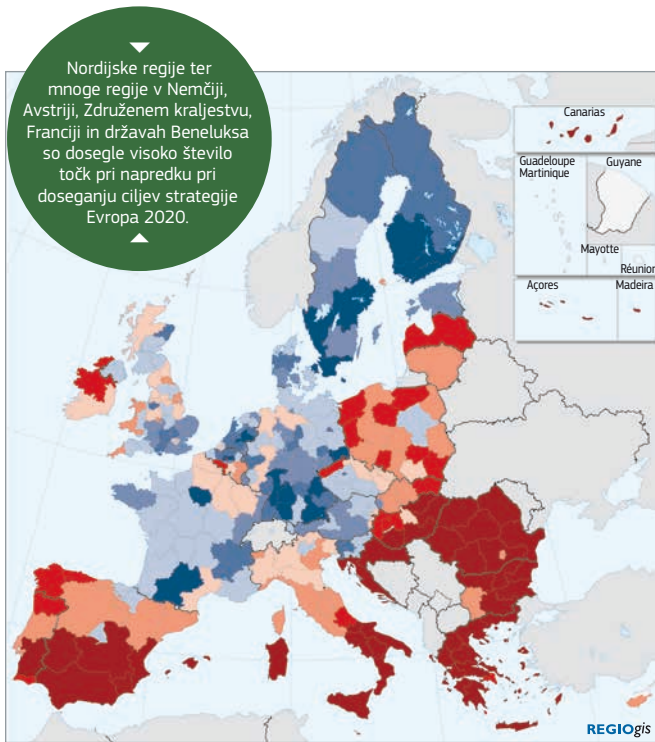
V skladu z razvrstitvijo regij v okviru kohezijske politike so stopnje zaposlenosti, stopnje terciarne izobrazbe ter raziskave in razvoj kot delež BDP veliko nižje v „manj razvitih“ regijah, medtem ko so v „bolj razvitih“ regijah splošni rezultati veliko višji za vse kazalnike strategije Evropa 2020.

Poleg tega je indeks pokazal, da so regije glavnih mest pogosto najuspešnejše regije znotraj držav. Vrzel med uspešnostjo regije glavnega mesta in druge najboljše regije je velika v Bolgariji, Romuniji in na Slovaškem. Regiji glavnega mesta v Romuniji in Bolgariji sta bili boljši od več držav članic EU-15,

INDEKS STRATEGIJE EVROPA 2020 5 GLAVNIH CILJEV EU, 2010–2012

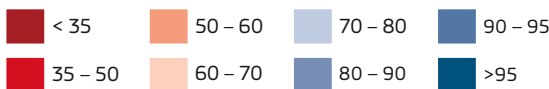

Vir: Evropska komisija na podlagi podatkov Eurostata in EEA

▶ INDEKS STRATEGIJE EVROPA 2020 – 4 GLAVNI CILJI EU, 2012

INDEKS ODSTOPANJA OD CILJEV EU

100 = dosega ali presega vse cilje

0 = največje odstopanje od doseganja vseh ciljev

Povprečje v EU = 71,4

Vir: Evropska komisija na podlagi podatkov Eurostata in EEA

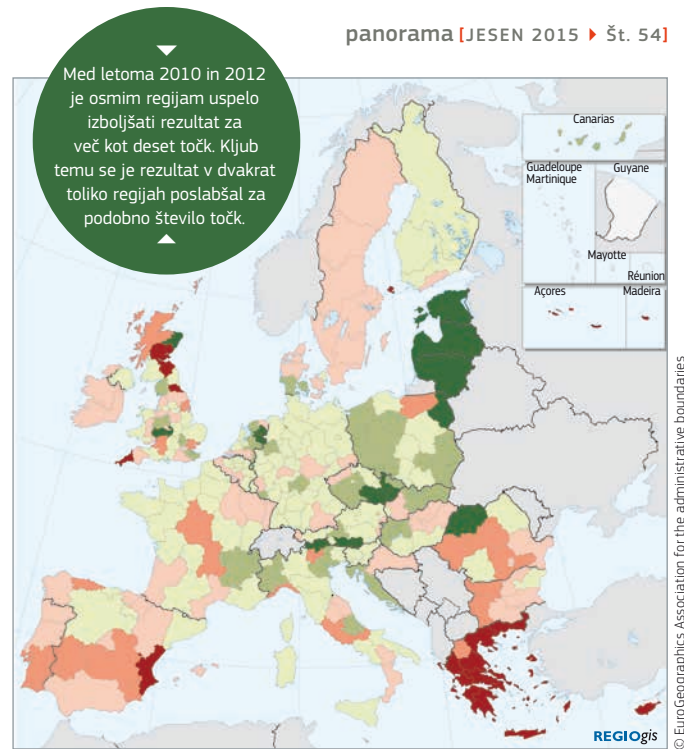
kot so Španija, Grčija in Italija. Regija Bratislava je celo boljša od 21 držav članic. Analiza je pokazala, da je indeks večjih mest višji od indeksa manjših mest, predmestij in podeželskih območij. Mesta na Nizozemskem, Švedskem in Finskem so že dosegla cilje strategije Evropa 2020 na področjih zaposlovanja, izobraževanja in zmanjševanja revščine.

Razlogi za to vrzel so predvsem boljše zaposlitvene možnosti, boljši rezultati na področju izobraževanja in nižje stopnje revščine v mestih kohezijskih držav⁽¹⁾. Na drugi strani se mesta v nekohezijskih državah soočajo z višjimi stopnjami revščine ali izključenosti in nižjimi stopnjami zaposlenosti, saj se izobraženi in vplivni prebivalci selijo v predmestja, mestna središča pa privabljajo več revnih in brezposelnih prebivalcev.

Doseganje ciljev 2020

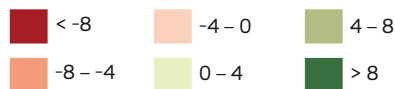
Analiza prispeva k opredelitvi izzivov, od katerih je odvisno uspešno izvajanje strategije Evropa 2020. Ni presenetljivo, da je bilo ugotovljeno, da je gospodarska kriza otežila doseganje

(1) Države z BND na prebivalca pod 90% povprečja EU, ki so tako upravičene do sredstev iz Kohezijskega sklada v obdobju 2014–2020 (Bolgarija, Ciper, Češka, Estonija, Grčija, Hrvaška, Latvija, Litva, Madžarska, Malta, Poljska, Portugalska, Romunija, Slovaška in Slovenija).

▶ SPREMEMBA INDEKSA STRATEGIJE EVROPA 2020 – 4 GLAVNI CILJI EU, 2010–2012

SPREMEMBA INDEKSA ODSTOPANJA OD CILJEV EU

>0 = napredek pri doseganju ciljev

≤0 = brez napredka pri doseganju ciljev

Povprečje v EU = 3

Vir: Evropska komisija na podlagi podatkov Eurostata in EEA

ciljev zaposlenosti in zmanjšanja revščine, kar se bo v nekaterih državah nadaljevalo v prihodnosti. Na splošno je bil dosežen pomemben napredek na področju raziskav in razvoja, vendar je treba ta trend okrepiti, da bi se dosegel cilj 2020. Inovacije so še naprej močno skoncentrirane, pri čemer nič ne kaže na razširitev v manj razvite regije. EU je dosegla napredek pri doseganju ciljev obnovljive energije in zmanjšanja emisij toplogrednih plinov, čeprav je zmanjšanje povpraševanja po energiji zaradi krize delno razlog za to. Napredek pri doseganju cilja na področju izobraževanja je spodbuden, vendar lahko ponovna močna rast stopnje zaposlenosti oslabi napredek.

Na splošno so veliki izzivi zmanjšanje revščine ter povečanje zaposlenosti in inovacij, ob hkratni ohranitvi pozitivnih trendov na drugih ciljnih področjih. Glede na to, da kohezijska politika EU približno tretjino proračuna EU vložijo v ključna področja v skladu s strategijo Evropa 2020, bo indeks države članice in regije usmerjal, da bodo lahko čim bolj povečale učinek evropskih sredstev z osredotočenjem na lastne izzive in razvojne potrebe.

▶ VEČ O TEM

<http://europa.eu/!wy97Wg>

Glejte tudi članek v reviji *Panorama* št. 52, stran 24:

<http://europa.eu/!YB78tb>

▶ S SKLADI TVEGANEGA KAPITALA ZA IKT DO USPEŠNIH ZAGONSKIH PODJETIJ

Skupna vrednost naložbe:

2 200 000 EUR

Delež krovnega sklada JEREMIE:

700 000 EUR

Podjetje Incrediblue uporablja informacijske in komunikacijske tehnologije za oblikovanje spletne tržnice za izposojno jaht v Sredozemlju, s čimer so počitnice na jahti dostopne vsem.

Incrediblue je eno od 45 inovativnih zagonskih podjetij, ki se financirajo iz skladov tveganega kapitala v okviru pobude JEREMIE v Grčiji, organizirane prek Evropskega investicijskega sklada, ter se sofinancirajo iz grškega operativnega programa „Digitalna konvergenca“, Evropskega sklada za regionalni razvoj in zasebnega kapitala.

Podjetje Incrediblue, ki je bilo ustanovljeno pred tremi leti, je razvilo celovito platformo, ki omogoča spletno rezervacijo jaht, kar odpravlja tradicionalno prepričanje, da so počitnice na jahti drage in da so zanje potrebne ustrezne izkušnje. Spletne storitve strankam omogočajo, da izberejo destinacijo, vrsto jahte in datume rezervacije. Uporabnik, ki načrtuje počitnice, lahko izbere jahto, ki mu ustreza, podjetje Incrediblue pa mu po rezervaciji dodeli enega od svojih 200 izkušenih kapitanov.

Po besedah **Antoniosa Fiorakisa**, ustanovitelja in glavnega izvršnega direktorja podjetja Incrediblue, so popotniki naveli vsako leto enakega dopusta v klasičnih vrstah nastanitve, zato druge, nehotelske izkušnje na globalni ravni postajajo zelo priljubljene. Incrediblue omogoča drugačen način počitnikovanja, kjer lahko za enako ceno namesto statičnega razgleda s hotelskega okna uživamo v vsakič drugačnem pogledu z jahte.

Po uspešnem triletnem poslovanju je podjetje nedavno prejelo dodatnih 1,6 milijona EUR od konzorcija vlagateljev in pobude JEREMIE Openfund II.

Pobuda JEREMIE

Skladi tveganega kapitala za IKT v okviru pobude JEREMIE zajemajo naložbe v prenos začetne tehnologije in začetne faze podjetij IKT, tako da se strukturni skladi Evropske unije uporabljajo za financiranje malih in srednje velikih podjetij prek lastniškega kapitala. Cilj je razvoj inovativnih podjetij, specializiranih za informacijske in komunikacijske tehnologije (IKT), ki prispevajo k rasti ekosistema digitalnega podjetništva v Grčiji med trenutno gospodarsko krizo.

Danes podjetje Incrediblue ponuja 850 jaht v Grčiji ter skupaj 2 100 jaht v Sredozemlju, na Hrvaškem, v Turčiji in Španiji. Nova naložba bo podjetju omogočila širitev v Sredozemlju in s tem povečanje števila rezervacij. Dosežki podjetja temeljijo na uspešni uporabi pobude JEREMIE v Grčiji, ki zagotavlja nove priložnosti za podporo ter krepi odprtost, inovacije in digitalno podjetništvo, pa tudi prehod na digitalno gospodarstvo.

▶ VEČ O TEM

www.incrediblue.com

▶ DANSKA

▶ ZAGONSKO PODJETJE RAZVIJA BREZPILOTNO LETALO ZA REŠEVANJE IN NADZOR NA MORJU

Dansko podjetje razvija posebna brezpilotna letala, ki se lahko uporabljajo na morju in samodejno pristanejo na ladjah, ne da bi se bilo treba ladji pri tem ustaviti.

CumulusOne je nova vrsta visokotehnoloških brezpilotnih letal, ki so namenjena delovanju na morju ter podpirajo naloge, kot so reševanje na morju, opozarjanje na pirate in okoljske raziskave. To so področja, na katerih se običajno porabijo milijoni, ker se uporabljajo posebni zrakoplovi ali helikopterji.

Podjetje Little Smart Things s sedežem v Bornholmu, Danska, je bilo ustanovljeno januarja 2013, da bi razvijalo daljinske rešitve za aerofotografije in videe, ter je veliko priložnost videlo v pomorskih aplikacijah. Da bi se civilna brezpilotna letala prilagodila uporabi na morju, je bilo treba razviti zelo stabilno napravo z naprednimi sistemi GPS in možnostjo samodejnega pristajanja.

V zadnji 18 mesecih je podjetje razvilo brezpilotno letalo CumulusOne, ki tehta manj kot dva kilograma, njegov trup pa je iz ogljikovih vlaken in kevlarja. Ima fiksno krilo, vendar ne potrebuje vzletno-pristajalne steze. Omogoča navpičen spust in lahko pristane na zelo majhni premikajoči se površini.

Brepilotno letalo lahko leti do tri ure brez pristanka in prenese veter s hitrostjo 12 metrov na sekundo. Brepilotna letala so zasnovana tako, da lahko pristanejo tudi na zelo majhnih ladjah brez helikopterske ploščadi ali druge infrastrukture za pristajanje. Napredna tehnologija GPS in prilagojen navigacijski sistem omogočata povsem samodejno pristajanje.

CumulusOne je povsem avtonomen sistem v eni napravi. Ko je načrtovanje misije končano, je zrakoplov ročno zagnan, nato opravi misijo, se vrne in zelo natančno pristane navpično, ne da bi potreboval vzletno-pristajalno stezo. Zaradi teh zmogljivosti je CumulusOne dragoceno orodje za naloge, kot so iskanje in reševanje na morju, reševanje ljudi iz vode, dejavnosti, povezane z ledom, izogibanje piratom in spremljanje okolja.

Brepilotno letalo je rezultat tesnega sodelovanja oddelka za vesolje na Danski tehnični univerzi (DTU) in Univerze v Aalborgu, ki sta pomagali razviti natančne senzorce GPS in matematične modele, potrebne za samodejno pristajanje na ladjah. CumulusOne ima velik prostor za koristni tovor, ki drži do 600 g. Možnosti za dodatne prilagoditve in prihodnje nadgradnje senzorjev so velike.

Podjetje Little Smart Things je za razvoj projekta prejelo nepovratna sredstva od danskega sklada za inovacije, prejelo pa naj bi tudi podporo iz ESRR. Ustanovitelj in glavni izvršni direktor **Esben Nielsen** je na Danskem prejel nagrado Podjetnik leta 2014.

▶ VEČ O TEM

<http://littlesmartthings.com/>

Skupni stroški:
255 000 EUR
Prispevek EU:
102 000 EUR

► **PROGRAM 2016**

JANUAR

_Hrvaška (HR)

1. letni forum EUSAIR

JANUAR

_Slovenija (SI)

Dogodek ob začetku
izvajanja EUSALP

JUNIJ

_Bruselj (BE)

Dogodek pametne
specializacije na visoki
ravni

Več informacij o teh dogodkih je na voljo v razdelku
s programom dogodkov na spletnem mestu Inforegio:

http://ec.europa.eu/regional_policy/sl/newsroom/events/

OHRANITE STIKE

 http://ec.europa.eu/regional_policy/sl/

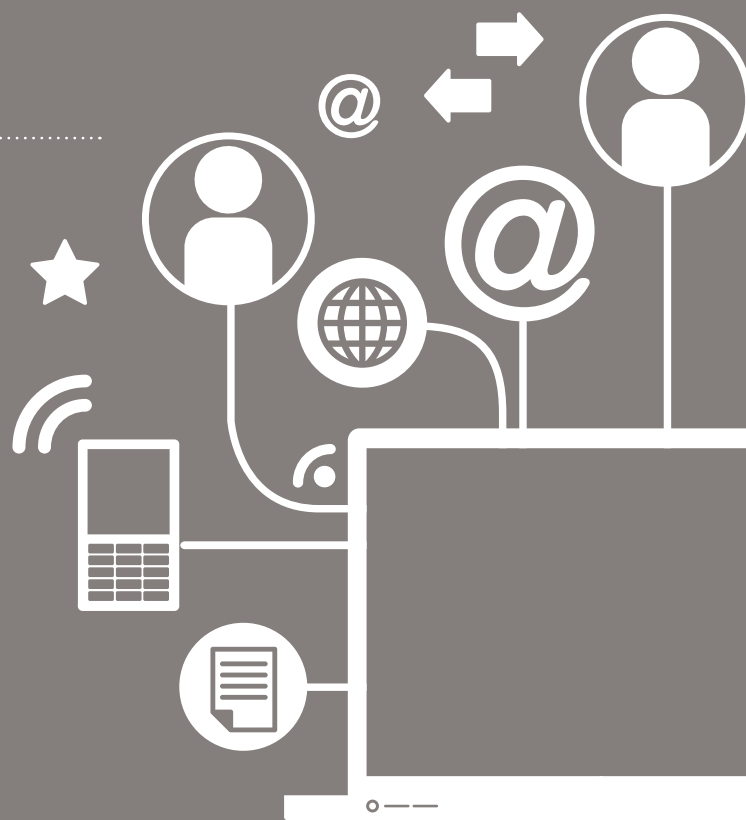
 www.twitter.com/@EU_Regional

 www.yammer.com/regionetwork
Platforma za sodelovanje GD REGIO

 www.flickr.com/euregional

 Prijavite za novice „REGIOFLASH“
www.inforegiodoc.eu

 www.twitter.com/CorinaCretuEU

■ Urad za publikacije

Evropska komisija,
Generalni direktorat za regionalno in mestno politiko
Komuniciranje – Ana-Paula Laissy
Avenue de Beaulieu 1 – B-1160 Brussels
E-mail: regio-panorama@ec.europa.eu
Internet: http://ec.europa.eu/regional_policy/sl/

